

Italai Užėmė Adowa

Tukstančiai Abisiniečių Išžudyta

Italijos Lėktuvai Bombarduoja Miestus, Žudydami Moteris Ir Vaikus

Italai pradėjo pulti Etiopiją spalio 3 d. jau įsiveržę taip toli į Etiopijos teritoriją, kad spalio 6 d. užėmė pastarosios druvietę — Adowa miestą. Italų žiniomis paėmimo Adowa nežuvo nei vienas italų kareivis, kuomet tuose mušiniuose žuvo virš 2,000 Etiopijos kareivių. Italijos kariuomenė pradėjo Etiopijos puolimą iš visų frontų. Kariuomenei kelias praskina lakunai su bombomis. Jie pirmiau su bombomis nusivado numatytus ruožus ir kariuomenė tik po to žygiuoja pirmyn, sutikdama labai mažą Etiopijos kariuomenės pasipriešinimą. Taigi italų aeroplanai, tankai ir kiti moderniniai karo pabūklai jau išžudė tukstančius etiopiečių. Bombarduodami miestus ir miestelius žudo moteris ir vaikus.

Italai jau užėmė visą eilę strategiškų punktų ir kelis svarbesnius Etiopijos miestus ir dabar užėmė Adowa miestą. Pranešimai skelbia, kad įžygiavus Italų kariuomenę su tankais į Adowa rado miestą visiškai sunaikintą išeinančių etiopiečių. Pagaliau ir Italijos lėktuvai šį miestą bombardavo net dviem atvejais. Etiopijos žinių šaltiniai skelbia, kad Adowa apylinkėse numušti du dideli italų lėktuvai.

Etiopija Rengiasi Svarbiam Mūšiui

HARAR, spalio 6 d. — Pirmas didelis mušis Italijos-Etiopijos kare galimas daiktas įvyks labai artimoje ateityje palei kalnų liniją centralinėje Ogaden provincijoje, į pietus nuo miesto Jijiga. Šiame mušyje dalyvaus virš 250,000 kareivių, nes Etiopijos kariuomenės virš 150,000 kareivių žygiuoja į tą mušio frontą ir taip pat italai trimi kryptimis iš savo Somalilando traukia apie 100,000 kariuomenės. Etiopijos kariuomenė pasiekė mušio vietą apie trečią dieną, kad čia pasipriešinti einančioms pirmyn Italų kariuomenės kolumnoms. Iš Jijiga miesto Etiopijos kariuomenės skaitlingi pulkai bus pasiųsti sutikti italus einančius šiaurinėje kryptimi iš Walwal ir Gerlogubi bei toliau į pietus. Žinoma šių planų vykinimas priglūs nuo to, kokiomis kryptimis pasireikš Italų kariuomenės žygiavimas pirmyn.

Tikimasi, Kad Mussolinis Pasiūlys Taiką.
ROMA, spalio 6 d. — Diplomatiniai rateliai spėja, kad Mussolinui jau parūpo palaikyti taiką Europoje ir todėl galima laukti, kad Italija pasiūlys taikintis su Etiopija, spėjama Italijos protektoriatu Etiopijoje sąlygomis. Manoma, kad italai atkeršiję etiopiečiams už Italų kariuomenės sumušimą prie Adowa 39 metai atgal, kuomet tame mušyje žuvo 4,000 italų, dabar norėtų daryti taiką.

Tačiau manoma, kad vargiai priimtų Anglija ir Tautų Sąjunga naują taikos pasiūlymą iš Italijos pusės, kuomet ji su niekuo nesiskaitydama pradėjo karą ir jau tukstančius nekaltų žmonių išžudė. Vienok spėjama, kad Tautų Sąjungos taryba gal paimtų tokį pasiūlymą kaip bazę naujoms deryboms.

ir galimas daiktas, kad tokiu atveju židėtų tolimesniam laikui ir sąjungos tarimą sulig vykinimo Italijai pabaudų už pradėjimą šio karo.

Tautų Sąjunga Apkaltino Italiją

GENEVA, spalio 6 d. — Tautų Sąjungos tarybos vakar paskirta šešių asmenų komisija peržiūrėjo visus Italijos ir Etiopijos pridurtus dokumentus ir šandien vienbalsiai nutarė, kad užpuolimo aktas papildytas Rytų Afrikoje ir kad Tautų Sąjungos statusas yra sulaužytas. Šiuo supratimu komisija spalio 7 d. popietį raportavo Sąjungos tarybai ir pastaroji pasiskirta šiuo juridiniu dėsniu vienbalsiai paskelbė fašistinę Italiją kaltininkę pradėto karo ir sulaužytoja Sąjungos statuso.

Spalio 9 d. susirenka Tautų Sąjungos pilnaities susirinkimas užgyrimui pabaudų, kokios bus nutartas vykinti prieš Italiją, kaip šio karo kaltininkę. Pranešama, kad bus pakviesti ir Jungtinės Valstijos paskirti savo tautytoja komisijoj, kurią Sąjungos susirinkimas paskirs ir kuri ištirs kokias pabaudas vykinti prieš Italiją. Panašus pakvietimai manoma bus pasiųsti ir Japonijai, Brazilijai bei Vokietijai, kaip pasitraukusioms iš Sąjungos valstybėms.

SUSISIEKIMO MINISTERIJA LAIMĖJO BYLĄ SU DANŲ B-VE.

Kaip žinoma, Hoygard Schulz danų firma už Telšių Kretingos geležinkelio statybos darbus susitarė, kad jai būtų mokama doleriais. Kai dolerio kursas krito, b-vė ėmė reikalauti skirto, šeštadienį Kauno apyl. teismas b-vės 300,000 lt. ieškimo skundą sprendė ir atmetė.

Uždraudė Gabenti Ginklus Iš Amerikos

WASHINGTON. — Prezidentas Rooseveltas, pasiremdamas kongreso priimta rezolucija Amerikos neutralitetui palaikyti Italijos-Etiopijos kare, netik uždraudė vežti iš Amerikos ginklus ir kitus karo pabūklus Italijai ir Etiopijai, bet eina netoliau to ir įspėja Amerikos piliečius, kad jie nevažinėtų Italijos laivais ir nestatytų Juagntinių Valstijų Italijos-Etiopijos kare įsimašius pavojun. Jei šios prezidento Roosevelto pasargos Amerikos piliečiai neklausys, tai jie savo atsakomybė keliaus kariuomenės valstybės laivais, arba jei varys bent kokį biznį su kariuomenės valstybėmis, tai ir savo atsakomybė. Jokių atsitikimu Amerikos valdžia neteiks protekcijos savo piliečiams, kurie nepaklausys šio perspėjimo. Šis uždraudimas praktiškai nukerta Amerikos prekybą su Italija.

Lozoraitis Tarėsi Su Naciais

BERLYNAS. — Grįždamas Lietuvon iš Tautų Sąjungos susirinkimo, Lietuvos užsienio reikalų ministeris Stasys Lozoraitis sustojo pakeliui Berlyne ir tarėsi su Vokietijos vyriausybės atstovais. Artimi nacių vyriausybei žmonės tikrina, kad šis pasikalbėjimas gali duoti daug gero ir kad santykiai tarp Lietuvos ir Vokietijos galės pasitaisyti.

MINIST. ST. LOZORAITIS KALBĖJOSI SU BEKU.

GENEVA. Elta. — Rugsėjo 21 d. užsienio reikalų ministeris, p. S. Lozoraitis, priešprieš tarėsi su Valtersu, Tautų Sąjungos generaliniu sekretoriu ir politinio skyriaus direktorium.

Tą pačią dieną p. S. Lozoraitis matėsi su Lenkijos užsienio reikalų ministriu Becku.

GENEVA. Elta. — Rugsėjo 23 d. Lietuvos Užsienio reikalų ministeris Lozoraitis tarėsi su Čekoslovakijos Užsienio reikalų ministriu Benešu.

Tą pačią dieną pas p. Lozoraitį atsilankė Lenkijos Užsienio reikalų ministeris Bekas.

Kipro Petrausko Jubilėjus

Sueina lygiai 25 metai, kai K. Petrauskas, priimtas Marijos teatran, Petrapij, pirmą kartą dainavo operoje. Tokiu būdu š. m. rugsėjo 24 diena — p. K. Petrausko sukaktuvinė diena. Tačiau jo jubilėjus nukeilamas į sekančius metus, kada sueina ir 30 metų nuo pirmojo jo pasirodymo pirmojoje lietuviškoje operoje — brolo Miko Petrausko „Birutėje“ 1906 m. Vilniuje. Tokiu būdu, K. Petrausko jubilėjus bus dvigubas, Jubilėjui bus pastatyta kuri nors opera, gal, kaip projektuojama, R. Korsakovo „Kitiež“.

Pasikartojančių Neramumai

KAUNAS. Elta. — Rugsėjo 22 d. policija Gražiškuose, Vilkaviškio apskr., buvo sulaukusi tris asmenis, kurie kėlė ukininę tarpe nerimą ir rašė ukininkams grasinamus laiškus, kad tebetų streiką, nes, priešingai, grasino smurtu. Šiuos tris asmenis sulaukiant, kai kurie Gražiškių apylinkės gyventojai pasipriešino policijai. Vengdama aukų, policija savo pareigų negalėjo atlikti. Ukininę kurstytojams sulaukyti rugsėjo 23 d. į įvykio vietą atvyko daugiau policijos. Kai policija norėjo atlikti savo teisėtus reikalavimus, piliečiai jai trukdė. Kadangi iš susibūrusios minios į policiją buvo paleisti keli šūviai, policija buvo priversta pavartoti ginklą. Per susirėmimus trys iš minios buvo sužeisti, butent: Macijauskas Stasys, kalvis, Andruškevičius Juozas, o trečias sužeistas vežamas į ligoninę mirė. Jo asmenybė dar nežinoma.

PULK. S. RUSTEIKA — KAUNO VICE BURMISTRAS.

Ivyko Kauno miesto tarybos posėdis rinkti Kauno miesto vice burmistru. Posėdyje iš 36 kandidatų narių dalyvavo 32. Kandidatai į vice burmistru buvo pastatyti trys: buv. v. d. d. reikalų ministeris pulk. S. Rusteika ir tarybos nariai S. Digrys ir inž. B. Banaitis. Absoliučia balsų dauguma iš jų Kauno miesto vice burmistru išrinktas buvęs vidaus reikalų ministeris pulk. S. Rusteika.

NAUJA AMATŲ MOKYKLA.

Lietuvoje dar trūksta kvalifikuotų molio, gipso, porceliano, fajanso, dailės, indų, puodų, čerpių, plytų, klinkerių išdirbinių specialistų.

Šiam reikalui nuo spalio mėn. 1 d. švietimo ministerija atidaro Kaune, Gedimino g-vė 12, keramikos vidurinę mokyklą.

Mokykloje bus praeinama: bendrojo lavinimosi dalykai, specialūs dalykai — teorija ir praktika bei atliekami laboratoriniai darbai.

Lietuva Uždraudė Išvežti Auksą

Uždrausta Išvežti Ir Lietuvos Valiuta. Nepaprastai Didelis Nušimtis Balsavo Klaipėdos Seimelio Rinkimuose

KAUNAS. — Ekonominis krizis privertė ir Lietuvos vyriausybę stoti į eilę tų Europos valstybių, kurios uždraudė išvežti užsienin auksą ir visokią valiutą. Pereitos savaitės pradžioje paskelbta Kaune parėdymas, kad draudžiama išvežti iš Lietuvos svetimų valstybių ir savus pinigus. Vykstant užsienin, leidžiama vienam asmeniui iš Lietuvos išvežti tik 50 litų (apie \$8.50) arba tolįgių litų sumai svetimų pinigų. Ši pinigų išvežimo iš Lietuvos uždraudimo sistema yra tokia pati, kaip praktikuojama Vokietijoje ir kai kuriose kitose Europos valstybėse.

Didelis Nušimtis Balsavo Klaipėdos Seimelio Rinkimuose.

Pereitos savaitės pradžioje Associated Press pranešimai skelbė, kad Klaipėdos seimelio rinkimuose dalyvavo visų galinčių balsuoti piliečių sekamas nušimtis: Klaipėdos mieste 92.33%; Klaipėdos apskrityje 90.39%; Šilutės apskrityje 92.39% ir Pagėgių apskrityje 90.88%.

Tos pačios žinios skelbė, kad vyriausia rinkimų komisija paskyrė 100 balsų skaitytojų, kurių po lygią dalį davė lietuviams ir vokiečiams, tačiau iki spalio 8 d. pietų, kuomet „Tėvynė“ leidžiama spaudon, galutinai balsavimų daviniai dar nežinomi. Mat Juknaičiuose sukelto vokiečių riaušės sunaikino balsavimus ir visą balsavimą medžiagą, todėl prisėjo balsavimų išnaudojimo vykti ir spaudos pranešimai tie balsavimai įvyko tik pereinamajame laikotarpiu, spalio 6 d. Tas galutinų balsavimų davinių paskelbimą, matoma, lito nupigimimas. Tačiau Lietu-

Vaitkus Iškilmingai Sutiktas Ir Pagerbtas Lietuvoje

Leit. Feliksas Vaitkus.

KAUNAS, spalio 2 d. (AP). — Šandien 40,000 lietuvių sutiko atvykusį į Kauną lakuną Feliksą Vaitkų, kuris bandė nusikristi iš New Yorko į Kauną, tačiau sudaužė savo lėktuvą besileisdamas Airijoje. Jam suteiktas herojaus titulas. Trukšmingais sveikinimais jis sutiktas, kuomet septyni militariniai lėktuvai, vienas jų nešan- tiamis Amerikos lakuną, atskrido virš aerodromo. Kuomet jis išlipo iš lėktuvo, tai kuone užtroškė kintas vainikais ir pagriebsių minia jį iškilus nešė, kuomet susisiekimo ministeris Stanislauskas jį pasveikino vyriausybės vardu.

Vaitkus į Kauną aeroplanu atgabentas iš Klaipėdos. Nebuvo galima įvykinti planų, kad Vaitkų atgabenus aeroplanu iš Vokietijos, nes Vokietijos vyriausybė atsisakė leisti Lietuvos aeroplanams skirti virš Vokietijos teritorijos.

Vaitkus Apdovanotas Vytauto Ordinu.
KAUNAS, spalio 6 d. (AP). — Šandien prezidentas Antanas

Smetona apdovanojo Vytauto Didžiojo ordinu lakuną Feliksą Vaitkų, kuris perskridęs Atlantiką buvo priverstas nusileisti Airojoj, kuomet skrido iš New Yorko į Lietuvą. Vaitkus pagerbtas kaip tikras tautos didvyris-herojus ir virš 100 gatvių įvairiose Lietuvos miestuose ir miesteliuose pavadinta jo vardu. Jo žmonai suteikta teisė visą mėnesį nemokamai važinėti Lietuvos geležinkeliais.

F. Vaitkaus Pareiškimas Visuomenei

Prieš išskrendant iš New Yorko Lietuvon, rugsėjo mėn. 20 d., lakunas Vaitkus pasirašė ir įteikė ALTASS sekretoriui A. Vaivadaui sekančią pareiškimą visuomenei.

Išskridamas Lietuvon, aš tarp kito ko noriu pareikšti dėkingumą Amerikos Lietuvių Transatlantinio Skridimo Sąjungai ir ypatingai jos valdybos nariui „Naujių“ redaktoriui P. Grigaičiui už davimą man progos šį skridimą įvykinti. ALTASS parūpino man gerą lėktuvą, nupirko geriausius navigacijos ir kitus instrumentus ir sukėlė man viską, ko tik prausisiekimo ministeris Stanislauskas jį pasveikino vyriausybės vardu.

Be to, noriu priminti, kad gandai platinami visuomenėje, jog ALTASS man iki šiol neleidė skristi — yra neteisingi. Mane iki šiol buvo sulaukę blogi orai, o ne kokios nors kliūtys iš ALTASS pusės. Nepalankios oro sąlygos slautė virš Atlantiko per suvirš du mėnesius ir aš negalėjau išskristi, nors lėktuvai buvo pilnai prirengtas skristi vasaros sezono pradžioje. Felix Vaitkus.

Broliams Amerikiečiams

Mūsų senoji tėvynė Lietuva šių metų spalio 9 d. jau 15-ąs liudnas sukaktuves mini kaip klastingas mūsų pietų kaimynas išplėšė mūsų sostinę Vilnių ir apie trečdalį mūsų žemių. Per visą tą laiką mūsų tautos pasirizimas atgauti Vilnių ir visas užgrobtas žemes ne tik nesumažėjo, bet dargi žymiai sustvirtėjo. Tauta užsigrudino savo teisingame nusistatyme ir kaip prieš penkiolika metų, taip ir šiandien stovi prieš visą pasaulį, primindama visiems mums padarytą ir dar neatitaisytą didžiųjų skriaudą.

Nepalaužė mūsų valios nei pasitelkimas prieš mus vokiečių. Tiesa, Lietuvai dabar dar daugiau tenka vargti, kad atsilauktyti prieš dviejų kaimynų spaudimą.

Tačiau visi puolikai ir skriaudikai čia pat susilaukia savo atpildo: jie vargsta dar labiau kaip mes, mes tuo tarpu jau įrodėme visam pasauliui, kad atsilauktyti ir ginti savo teises daugiau tenka vargti, kad atsilauktyti prieš dviejų kaimynų spaudimą.

vienybė. Remia mus palanki mums beveik viso pasaulio opinija. Net padeda mums vokiečių diktatoriaus užspūlimai ir šmeižtai. Saugo mūsų nepriklausomybę ir teises Tautų Sąjungos autoritetas.

Spalio 9 d. kiekvienas mūsų privalome dalyvauti Vilnių reikalui susirinkimuose. — priiminti savo motinai Lietuvai pareigas, ir ypač parodyti savo vieningumą.

Spalio 9 d. kiekvienas turime stoti į talką kovai už Vilnių. Kad ir nedideliu darbu, kad ir mažą auką V. V. Sąjungai ar V. G. Fondui turime stoti visi į pagalbą Lietuvos kovotojams.

Mūsų broliai ir sesers iševiai visada buvo didysis tautos rezervas, kuris kiekvieną kritisku tautos momentu, kiekvieną didžiųjų jos reikalų eidav Lietuvai į pagalbą. Lai ir šiose mūsų kovų sukaktuvėse ir Lietuva pajauta ir visi kiti išgrįsta, kad viso pasaulio lietuviai, vis vien, kur jie gyventų, yra vieningi ir tvirti savo pasirizimuose. Vilnius mūsų buvo, mums bus. Kan. F. Kamėšis, Vilniui Vaduoti Sągose įliot.

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienį.

S. E. VITAITIS — Redaktorius,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynėi“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuostatais. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra prieštara ženkliu jų sugrąžinimui.

MUSŲ KULTURINIAI DARBAI

Prasidėjus SLA. Auksimam Konkursui, neabejotinai SLA. veikėjams prisiėmė įtemti savo jėgas ir energiją šiam svarbiui darbui, naujų narių gavimo vajuas pasisekimui. Bet gi kartu gerb. SLA. veikėjai turi neužmiršti ir Susivienijimo kultūrinių darbų, bent jų darbų, kuriuos mūsų organizacija jau per metų eilę yra dirbusi.

Pirmiausioje tų darbų vietoje stovi mūsų priaugančios kartos auklėjimas sąmoningais lietuvišiais, mokančiais lietuvių kalbą kalbėti, skaityti ir rašyti. Tik tokia kryptimi auklėtas mūsų jaunimas bus taktiškai visiems mūsų tautiniams ir kultūriniais darbams, bus papildyvu mūsų silpnėjančių ir retėjančių veikėjų eiliui. Tokis auklėjimas turi prasidėti iš pat mažens, kol mūsų priauganti karta dar nėra susilumusi jokiais ryšiais su plačiuoju Amerikos gyvenimu, kol dar ji nepažįsta autautėjomio bangos. Suaukštinę ir vyrus ir moteris jaunuolius jau daug sunkiau gražinti atgal į lietuvių visuomenės darbų frontą. Kuomet jie gyvenimo aplinkybių jau išmėtę į nutautėjimo sukuri.

Efektiniausia ir būtinausia priaugančios mūsų kartos lietuvišiais auklėjimo priemonė yra lietuvių kalbos mokyklėlės. Jose dar jokiais nutautėjimo priemonėmis nesuterštas lietuvių protas galima lengviau padėti ir taisyklingos lietuvių kalbos mokymui, ir prisirišimui prie lietuvių gyvenimo bei veikimo. Jaunuoliai auklėjimui sąmoningais lietuvišiais ir vertingais visuomenės naudingais lietuvių kalbos mokyklėlės yra pamatinis dėsnis. Tik savo tėvų kalbą mokantis jaunuolis tegalės pilnai suprasti ir savo tėvų dirbamus tautinius ir kultūrinius darbus. Išlikimas sąmoninga lietuvių nei vienam nutrukdė kartu būti ir geru amerikonomu.

Todel lietuvių kalbos mokyklėlių įkurimu turėtų gyvai susirūpinti visos SLA. kuopos, ypačiai didesnių kuopos. Tiesa, tokių mokyklėlių įkurimui ir palaikymui prisiėmė padirbėti, vienu kitu centu prisidėti. Bet gi tas reikšias kiekvieno tėvo ir motinos pirmiausias ir svarbiausias uždavinys gyvenime. Tėvų pareiga savo vaikus išaukleti dorais, šviešiais, sąžiningais ir išmintingais žmonėmis. Vargiai rastum gyvenime tokius tėvus, kurie nenorėtų savo vaikus išaukleti kuopavargybių ir laimingiausiais žmonėmis. Todel ir lietuvių kalbos mokyklėlių palaikymui nereikėtų gailėtis išlaidų ir darbo. Juk tas aukojama mūsų vaikų laimei ir šviesesniai jų gyvenimo atečiai.

Šia proga norime atkreipti S. L. A. veikėjų dėmesį į gražų lietuvių kalbos mokyklėlių įkurimo ir palaikymo klausimą rašini, kuris telpa šiame „Tėvynėi“ num. kitoje vietoje ir kurio autorium yra SLA. Apšvietos Komisijos pirmininkas, Dr. A. Montvidas. Patartina visų SLA. kuopų susirinkimuose šį rašinį perskaityti ir imtis visų galimų priemonių lietuvių kalbos mokyklėlių įkurimui ir palaikymui. Tai svarbiausias uždavinys visų SLA. narių ne vien kaip tėvų sulig savo vaikų auklėjimo, bet ir kaip lietuvių ir organizacijos narių. Musų Susivienijimo išsilaikymas ir augimas remiasi išimtinai tik lietuvišiais. Todel neieškime Amerikos lietuvių išlaidų lietuviųbei silpnėti. Neieškime savo vaikams, kaip lietuviams, pražūti.

KARO AUDRAI KILUS

Jau prasidėjo Italijos-Etiopijos karas. Šiuos žodžius rašant karas oficialiai dar nepaskelbtas, bet italai jau puola Etiopiją. Iš vienos pusės Italijos fašistų vadė — diktatoriaus Mussolinio neribotas imperializmas siekia pavergti Etiopiją, iš antros pusės mažai moderniniais karo pabūkiais apsiginklavus Etiopija stengiasi atsiginti užpuoliku. Pasaulio opinija smerkia užpuolikus ir reiškia simpatiją užpuoliams abisiniečiams. Bet Mussolinis su pasaulio opinija nesiskaito, jis net nesiskaito su Tautų Sąjungos nutarimu taikyti šio karo kaltininkui — užpuoliku sąjungos statuto numatomas bausmes. Tokiu būdu Mussolinio valdoma Italija išstojo karan kuone prieš visą pasaulį.

Užliepsnojus šio karo gaisrui kad ir tolimoje Afrikoje, niekas negali užtikrinti, kad šis karas nepažeis Europos. Anglijos griežtas nusistatymas prieš Italijos žygius Etiopijoje, gali labai greitai laiku išaukti karą ir tarpe Anglijos ir Italijos. Kadangi Anglija pildo Tautų Sąjungos nutarimą ir savo žygiams turi visų sąjungos narių pritarimą, tai pasekoje Anglijos pusė turi stoti visos valstybės, kurios priklauso Tautų Sąjungoje. Labai galimas daktas, kad Italija gaus paramą sąjungoje nepriklausančių valstybių ir vėl užliepsnoja pasaulinio karas.

Diplomatiniai rateliai jau pirmiau tikrino, kad Mussolinis nuo užimtos pozicijos jokių būdu negali pasitraukti. Jei jis būtų nusilekęs Tautų Sąjungos ir Anglijos reikalavimams pasitraukti atgal rengiamo Etiopijos puolimo atžvilgiu, tai neišvengiamai netektų diktatoriaus sosto ir gal net visam fašistų režimui sprandą nusuktų. Iš kitos pusės Anglija negalėjo pasitraukti nei vienu žingsniu atgal iš užimtos pozicijos, nes jos prestižas kolonijų valdymo atžvilgiu būtų skaudžiai nukentėjęs. Todel šios dvi negalimos nusileisti jėgos šiandien sudaro pavojų naujo pasaulinio karo.

Bet šiuo atveju Anglijos užimta pozicija prieš Etiopijos puoliką yra teisinga. Tą poziciją paremia arti visos pasaulis, visos tos valstybės, kurios nuoširdžiai yra priešingos Italijos-Etiopijos karui. Kuo baigsis prasidėjusi karo audra, šioje valandoje niekas negali pasakyti.

NESUPRANTAMOS ATAKOS

Pastaruoju laiku p. Grigaitis prikišo prie „Tėvynės“ redaktoriaus vien užtai, kam „Tėvynėje“ buvo pranešta Lietuvoje buvęs nusivilimas atidėliojam lakuno Vaitkaus skridimu ir kad tas skridimas buvo virtęs net pasiaipymu iš to žygio. Tai yra faktas, tą gali paliudyti ir p. Grigaitis draugai, šia vasarą besilankę Lietuvoje.

Del p. Grigaitio pykčio, kad „Tėvynėje“ buvo įdėta į svetimženklus laukiamas geras oras skridimui, tai galima tiek pasakyti: šių žodžių rašytojai keliant šiauriniu Atlantiu į Švediją ir atgal nei vienos valandos laiku nebuvo mažiausiu audry — Atlantikas buvo nepaprastai ramus visu keliu į abi puses keliant, išskiriant tik vieną pusdienį grįžtant atgal, kuomet laivas įplaukė į 24 valandomis pirmo praėjusio Floridos ciklono kelią. Todel ir laukimas gero oro skridimui, keliamusiam tokiu ramiu Atlantiu po kelias dienas dviem atvejais, išrodė gana keistu pasiteisinimu skridimo atidėliojimui. Jei per kelias dienas plaukiantis laivas nesusitinka jokių audrų, tai juo lengviau galima vienuolikai valandų skridimo tinkamą orą rasti.

Kuomet p. Grigaitis supyko ant „Tėvynės“ redaktoriaus už pastabą lakuno Vaitkaus skridimo reikalu, tai jis at rado jo pastabose ir daugiau „baisenybių“. Ir todel nesivaržydamas padarė išvadą, kad Vitaitis ir vienpusiškai, ir neįteisingai, ir net nepadoriai rašė apie Kauno kongresą ir, pagaliau, „jisai padarė gėdą netik sau, bet ir visam Susivienijimui, šlykščia ataka SLA. organo špaltose prieš lakuną Feliksą Vaitkų“.

O ta „šlykšti ataka“ susidėjo vien iš to, kad buvo pasakyta kaip Lietuvoje „atsi-
hešama į atidėliojam Vaitkaus skridimą“.

Toliau p. Grigaitis suranda pas „Tėvynės“ redaktorių „vienpusiškumą ir piktą valią“ del jo editorialo, kuriuo nurodė Susivienijimui žalingumą iš Susivienijimo išmesto komunistų vado, p. Bimbos, planų, kuriais jis kvietė socialistų politinę organizaciją — LSS. talkon Susivienijimo užkariavimui. Savo atakoje p. Grigaitis sako, kad „Naujienos“ niekuomet nesulė komunistams koalicijos Susivienijimo reikalais. Bet gi p. Bimba „Naujienų“ rašiniams padrasintas savo planus pasiūlė. Pagaliau, neįgausi p. Grigaitis užmiršo, kad jis savo „Naujienose“ parašė, jog reikalui prisėjęs „bus dienosvar-
kėje klausimas ir apie susitarimą su komunistais“ ir šį pagumojimą padarė SLA. reikalais. Taigi su pabrėžimu pakartoje šį p. Grigaitio posakį klausiamie jo: ką gi šis posakis reiškia, jei nepasulytų komunistams koalicijos? Tai kur čia mūsų vienpusiškumas ir piktą valią?

Pagaliau, p. Grigaitis ir nebando užginčyti to fakto, kad ne SLA. narys komunistų partinės organizacijos vardu kvietė socialistų partinę organizaciją tartis Susivienijimo užkariavimui ir jis prieš tokį pakvietimą nieko nesako. Jis bara tik „Tėvynės“ redaktorių, kam jis atkreipė SLA. narių dėmesį į tokius Susivienijimo atečiai žalingus net prie S. L. A. nepriklausančių partijų vadų planus. Tokios p. Grigaitio atakos mums nesuprantamos. Neįgausi tas reikėtų, kad p. Grigaitis norėtų uždrausti „Tėvynės“ redaktoriui rašyti ir SLA. narių žiniai pranešti net tokius dalykus, kaip partijų rengiamas Susivienijimo užkariavimas? Seimo nutarimai „Tėvynės“ redaktoriui įsako reaguoti į visokius partijų žygius Susivienijimo reikalais.

Ant galo štai „Keleivis“ visai nesi-
varžydamas pasako, kad jau net viešai kalbama apie tokią socialistų-komunistų koaliciją ir pataria tos koalicijos nenusi-
gąsti delto, kad apie ją viešai kalbama ir kol kas ji daugiau nieko nereiškia, kaip tik sugestiją. Vadinasi, apie tokią socialistų-komunistų koaliciją „Tėvynės“ redaktorių ne prasimanyms skelbė — pats socialistų organas pripažįsta, kad tuo reikalu jau buta ir sugestių. Kodel tad p. Grigaitis primeta „Tėvynės“ redaktoriui „vienpusiškumą ir piktą valią“ už pranešimą SLA. narių žiniai tokių planų, apie kuriuos viešai kalbama ir kuriuos SLA. organas privalo paskelbti narių žiniai? Pagaliau, ką reiškia ir sekamas p. Grigaitio nuosprendis:

„Kyla labai rimta abejonė, ar p. Vitaitis yra kompetetiskas redaguoti fraternales organizacijos organą?“

Bet kuo pateisins p. Grigaitis šios savo „rimtos abejonės“ kėlimą akivaizdoje augščiau suminėtu faktų, ką yra pasakiusios pačios „Naujienos“ ir ką pasakė „Keleivis“? Jei bent tuo, kad p. Grigaitis praktikuoja labai keistą laikraštinių etiką, kuomet jis savo polemikose nu-eina net taip toli, kad imasi svarstyti kitų redaktorių kompetetiskumą laikraštį redaguoti. Ką pamanytų pats p. Grigaitis ir visi „Tėvynės“ skaitytojai, jei „Tėvynė“ taip kalbėtų apie p. Grigaitį, kaip jis kalba apie „Tėvynės“ redaktorių?

Reikia tik pasigailėti, kad rimtas ir gabus laikraštėtininkas iki tokio laipsnio sušmulkėjo...

Karolis Vairas.

Vakaro Malda
(Iš „Sun Ray“ motyvų)

Jei grįžtų man dar jaunos dienos —
Tylėk, juk aš žinau, ką tu manai —
Namus įkurčiau sau prie miško sienos,
Su obelėm, palinkusiom žemai.

O ties durim aš prisodindčiau,
Kaip persų kilimą, gėlių margų,
Ir saulės spindulį dažnai vadinčiau
Pažaisl pro plyšį, auštant, ant grindų.

Jei grįžtų man dar jaunos dienos —
Tylėt, saldžiausioji, nesisielot —
Sėkmadienį bažnyčion patsai vienas
Skubėčiau melės hymną tau giedot.
Ir vargų mylimas Smutkelis
Pratars, klausydamas prastos giesmės —
Kai skirtis jau turės saulėtas kelias,
Kas kryžių sunkų jam viltį padės?

1935—VIII—20

Besilankant Lietuvoje

Rašo S. E. Vitaitis — „Tėvynės“ Redaktorius.

(Tąsa)

Norvegijos Kalnuose.

Šiuo kartu „Gripsholmu“ ke-
liavo skaitlinga — 450 asmenų
ekskursija „Baltic Cruise“ ir
savo kelionės programoje turėjo
aplankymą ir vieno didžiųjų
Norvegijos fjordų — jūrų įta-
kos. Rugpjūčio 8 d., apie 6 val.
vakare, įplaukė į Handanger-
fjorą — jūrų įtaka, siekanti
virš 100 mylių, tarpe augstų
akmeninių uolų kalnų. Oras
begalo šaltas — tikras anksty-
vos žiemos oras. Laimingi bu-
vo tie, kurie turėjo su savim
žieminius plosčius.

Kraštai šio fjordo — upės,
kur tik buvo kiek didesnė ly-
guma tarpe uolų kalnų, vis ma-
tesiai namai, moderniška pasta-
tyti su raudonais stogais. Pra-
važiomė ir viena nemaža
miestą. Šio fjordo pakraščiais
gyvenanti žmonės daugiausiai
pasilaiko iš žvejybos ir jurin-
kystės.

Atsikėlę rugpjūčio 4 d. ryte,
radome mūsų laivą jau stovintį
fjordo pabaigoje ir ši vieta
vadinasi Eidfjorde. Išvakaro
p. Headman mums pranešė,
kad ir mes, kaippo laikraštini-
kai ir spaudos atstovai, galėsi-
me išlipti iš laivo ir nuvažiuoti
į milžiniškus, aplinkui matomus
kalnus. Mat turistų kelionės
programoje šis kalnų aplankymas
buvo, o kurie neprigulėjo prie
turistų, tai užsimokėdami po
\$6.50 už automobilį gali vyk-
ti į kalnus. Tačiau trečiosios
klasės keleiviai šios privilegijos
neturėjo ir išimtis buvo pada-
ryta tik mums trimis: pp. Kar-
piui su Pivariunu ir man, kaippo
spaudos atstovams.

Skubiai papusryčiavę leido-
mės iš laivo į kalnus. Motorine
laivo valtimi priplaukus kraštą,
pastebėjome daugybę automobi-
lių, laukiančių mus vežti į kal-
nus. Rodos iš kur čia gali imtis
tik automobilių, kuomet Eid-
fjorde kaimely yra tik keli na-
mai ir nedidelis viesbutis. Ma-
toma tam tikra kompanija už-
laiko automobilius šias vietas
lankančių turistų įvežimui į
kalnus. Didžiama automobilių
Amerikos išdirbysčių.

Šioje ekskursijoje į kalnus
dalyvavome penki lietuviai: K.
S. Karpius, A. S. Trečiokas, Dr.
Baltrušaitienė, P. Pivariunas ir
aš. Mus visus sutaikė į vieną
automobilių išanksto išdalintais
numeriais. Oras vis šaltas ir
lipant į automobilius pradėjo
gama smarkiai lyti. Kalnai pri-
dengti skystų miglų ir tas ne-
maža sutrukdė gamtos sudary-
tas įdomybes pamatyti.

Pasileidome į kalnus geru,
lygiu ir žvyriumi išpiltu keliu,
kuris neužilgo pradėjo laipsni-
škai kilti augstyn. Kelias išves-
tas kalnų trukime tekančios
upės pakrantėmis. Kiltant į kal-
nų upės pakrante besivinguo-
jančių keliu, į upės šoną darėsi
vis gilesnė ir baisesnė praraja.
Kitoje kelio pusėje vis mažėjo
ir mažėjo milžinai kalnai.

Įvažiuavus augstyn apie 1,500
pėdų nuo jūrų pavirsaus, rado-
me nedidelę aikštelę ir jau lai-
tesnį kelią ir čia trumpam lai-
kui automobiliui sustoja ir lei-
džia keleiviams išlipti ir pasi-
dairyti į milžinus kalnus. Pa-
žvelgus žemyn į upę, net šur-
pas nukrato: tokia gili ir stati
praraja. Jei kas nors atstik-
ty, su automobilius mechaniz-
mu šiuo keliu važiuojant, tai
niekas nei kaulų nesurankiotų
buvusių automobilių žmonių.
Iš čia matėsi kitoje upės pusė-
je augstai kalne susidarius ne-
mažas vandenpuolis, kurio krio-

kimas aiškiai girdėjosi, nors
gana toli vandenpuolis buvo.

Pradėjus toliau augstyn va-
žiuoti ir keliui vėl susiaurėjus,
mudu su p. Karpiu atvirai pri-
sipažinom, kad baisu žiūrėti žė-
myn į upę. Musų behdrakelei-
viai pradėjo mus pasiepti, bet
pastebėjau, kad ir jie patys
vengia žemyn pažvelgti. Ku-
met pasitaiko sėdėti nuo kalno
pusės, tai ne taip bangu darosi,
bet kuomet besivingiuojant ke-
liu augstyn į kalną patenki nuo
upės pusės, tai tikrai bangu es-
ti, kuomet nejučiomis pažvelgi
žemyn į tą rėdės būdugnę pra-
rają.

Pagaliau įvažiuavome į pačią
kalno viršūnę, kurioje yra ne-
maža aikštė ir čia pastatyta
keli triobėsiai. Didžiausias tri-
obėsiai, tai viesbutis su valgykla.
Yra taipgi pašto stotis. Čia pra-
dajamos su kalnų atvaizdais
atvirutės ir kitoki mažmožiai
turistų atminčiai. Bet viskas
labai brangu. Reikia užmokėti
apie du doleriai už tokį mažmo-
žį, kurį mieste galėtai nusipir-
kti už 50 centų. Prisipirkome at-
viručių ir išsiuntėm savo pažį-
stamiems, taipgi nusifotogra-
favom savais aparatais. Ši kal-
no viršūnė yra 2,500 pėdų aug-
tumoje nuo jūrų pavirsaus.

Besileidžiant iš kalnų žemyn,
rodos jau nebuvo taip bangu,
nors automobilis kiek smarkiau
riedėjo žemyn. Matoma mūsų
dirksniai priprato bežiurint į tą
klastingą prarają upės pusėn.

Pataria Rimtai Susidomėti Bedarbe

Buvusis NRA administrato-
rius, gen. Hugh S. Johnson,
diskusuodamas spaudoje nedar-
bo klausimą sako, kad iki šiol
į galiojantį Amerikoje nedarbą
niekas pakankamai rimtai ne-
pažvelgė ir dar mažiau bent
kas veikta nedarbo mažinimui.
Nedarbo apskaitliavimai yra
blogesni, negu blogiausi — jie
yra tiesiog priguilingi. Mėne-
siniai raportai yra pagrįsti ne-
pilnai ir pripuolamai praneši-
mais. Taip vadinami nedarbo
apskaitliavimai tam tikrų „sam-
dymo agentūrų“ yra be jokios
vertės. Esantis skaitlius šel-
piamų asmenų nėra jokių įro-
dymu, kad tik tiek bedarbių
turime. Todel reikalinga pra-
vesti tikslesnis apskaitliavimas
kaip bedarbių armijos, taip ir
visos nedarbo padėtis.

Biznis neabejotinai eina pir-
myn gerojone pusėn, tačiau ne-
darbas stovi vietoje. Tokia pa-
dėtis paprastai esti po didelės
depresijos ir dabar tas būtų ga-
lima nutylėti. Tačiau turime
perdaug aiškų faktų, kad biznis
pasiekęs arti normalumo, o be-
darbių armija pasileka nepap-
rastai didele. Biznis turi gā-
na aiškias perspektyvas, tačiau
bedarbių ir priaugančių darbo
jėgų sunaudojimui jokių per-
spektyvų nesimato. Dabar tik-
renybėje palikus tik vieną kliu-
tis gerbuvių pasiekimui, tai ne-
darbas.

Tokia nedarbo padėtis yra
daugiau, negu kliutis į gerbuvi.
Stovime ant parako kasyklos
su degančiu knatu. Jei kas nors
mano, kad tokis pareiskimas
yra sensacinga kraštutinybė,
tai lai paklausia pats savęs, kas
tuojaus atsiktų, jei valdžios
bilionais dolerių teikiama be-
darbiams parama būtų rytoj
sustaodyta? Desimtas milijonų
bedarbių, kurie yra duanda-
viais apie 40 milijonų asmenų,
butų palikta be jokių išgalių
gyventi.

Ištumkiet šitą nedarbo pris-
lėktą armiją, baūi, skurdai ir

šiuos milžiniškus kalnus ski-
riancios upės kraštais, kaip ir
didžiulio Handangerfjordo kran-
tais, kur mažiausia lygumos
aikštelė matėsi, vis pastatyta
gyvenamas triobėsiai ir matėsi
prižiūra ar karvė, ar avis, ar
oška. Nupiautas sienas džiovi-
namas arba ant tvoros, arba ant
tim tikrų į žemę susmaigytų
stipinų.

Tur but Norvegijoje žemė
labai brangi, jei tokiose rusčio-
se aplinkybėse žmonės stengiasi
gyventi — kalbame tarpe savęs.

Ir ištikro keista, kad tokiose
nedidelėse milžiniškų kalnų ap-
suptose lygumos aikštėse žmo-
nės sau gyvenimą sukurę.
Mums, Amerikos gyventojams,
tiesiog nesuprantama, kaip ga-
li čia žmonės išgyventi. Ame-
rikoje yra tiek lygios, geros žė-
mės dykumomis užleistos. O čia
žmonės kiekvieną lygesnės žė-
mės pėdą taip labai brangina.

Bet norvegai, matoma, mo-
ka išnaudoti viską svėtimų val-
stybių turistų patraukimui ir
savo tėvynę. Paėmus kad ir tą
patį kelią į kalnus išvesti. Jis
eina taip laipsniškai nutaikytu
lygiu statumu augstyn; besivin-
giuodamas upės pakrantėmis,
kad pilnas automobilis antruoju
greitumu be jokio sunkumo įva-
žiuoja į kalnų viršūnes. Visas
kelias išpiltas žvyriu. Tokio,
rodos, arti 20 mylių kelio išve-
dimas į kalnus nemaža pinigų
kainavo. Bet matyt norvegams
tas apsimokėjo. Vien mūsų eks-
pedicijoje važiuavo virš 500 tu-
ristų. Grįžtant atgal iš kalnų
sutikome būrelius pėsčiųjų turis-
tų, einančių į kalnų viršūnes.
(Daugiau bus)

šalčiai į nasrus, o kiekvienam
gali būti aišku kokios pasekos
butų. Jie sudraskytų į mažiau-
sius smetelius mūsų nuosavybės
ir visą ekonominę sistemą ir
jokia jėga pasauly negalėtų jų
sulaikyti nuo tokios destrukei-
jos. Privalinga pareiga kaip
biznio, taip ir valdžios vadų
rimtai pažvelgti į šią padėtį ir
tai reikia padaryti neatidėlio-
jant.

„Pamisykiet giliai, kapitoniai,
ir mislykit greitai!“ ragina gen.
Johnsonas. Ir jis neklysta ši-
tą rimtą mūsų krašto padėtį
nurodydamas.

KODEL ARESTUOTAS

J. LAPĖNAS.

Lapėno areštas visuose Lie-
tuvos gyventojų sluoksniuose
sudarė įspūdį ir įvairiausių
komentarų. Mat, Lapėnas per
bekonus ir įvairias organizaci-
jas yra Lietuvoje žinomas.

Pasirodo, kad 1930—1932 m.
Vokietijoje, kiltant maisto pro-
duktų kainoms, buvo nepapras-
tai pagyvėjęs mažasis pasienio
susisiekimas. Iš Lietuvos, Kl.
kr., maisto produktus gabenda-
vo vokiečiai ne tik į Tilžę, bet
ir ligi Karaliaučiaus ir toliau.
Per metus mažasis pasienio su-
sisiekimas darydavęs apyvartos
25—30 mil. lt. ir už pusę tų
pinigų (kaip provizoriškai ap-
skaičiuojama) būdavo perkami
mėsos produktai.

Prekybininkų sluoksniuose
tvirtinama, kad tada Lapėno
brolis Petras Panemunėje mės-
sos produktais varėsi didele per-
kyba. Tauragės „Maisto“ sker-
dykla tenkinusi Panemunės rin-
kos reikalavimus per Petrą La-
pėną, o šis gaudamas pigiai mėsą
pelnėsis. O juk pats
„Maistas“ tai galėjo padaryti.
Žinoma, vyr. „Maisto“ dir. J.
Lapėnas b-vei žalingą prekybą
žinojo. Taigi, tokiu dalyku būv.
„Maisto“ vyr. direktorius ir
v-bos pirmininkas J. Lapėnas ir
arestuotas.

SLA. Investmentai

Rašo Kazys P. Gugis — SLA. Iždininkas.

MORGICIŲ FORKLOZAVIMAS.

III

Praėjusios savaitės „Tėvynėje“ teko aiškinti, kodėl SLA. dėjo ir dabar tebededa nemažą savo fondų dalį į morgičius. Šičia gi paaiškinsiu apie morgičių forklozavimus.

Iki sausio mėnesio 1929 m., t. y. iki to laiko, kai aš tapau SLA. Iždininku, jau buvo investuota į morgičius SLA. pinigų 273,500 dolerių. Iš šios sumos Susivienijimui teko forklozuoti morgičių suma \$185,500. O paskola Ažunariui, Waterbury, Conn., sumoje \$25,000, SLA. prie to dar sumokėjo tos nuosavybės taksas, sudarė \$27,000, kurie žuvo visai. Taip kad gerų morgičių liko tik 61,000 dolerių suma. Ir iš šių 61,000 dolerių gerų morgičių dar nėra atimtas Lietuvių Atstatymo Bendrovės New Yorke \$40,000 abejotinas morgičius. Jeigu ir jį atimsime, tai pasirodys, kad iš 273,500 dolerių, kuriuos SLA. buvo investavęs į morgičius iki 1929, pasiliko gerų morgičių tik 21,000 dolerių suma.

Man — supraskite, ne visai Pildomajai Tarybai, bet labiausia man asmeniškai — prikausiojama, kad aš per daug pinigų investavęs į prastus morgičius. Tačiau ar galima kaltinti mane dėl šių morgičių, kurie buvo paimti pirma, negu aš užėmiau SLA. Iždininko vietą?

Nuo 1929 metų, kuomet aš tapau SLA. Iždininku, į morgičius SLA. pinigų investuota 273,075 doleriai. Iš tos sumos vienas morgičius 2,000 dolerių atmokėtas. Antras morgičius suma 5,000 dolerių atmokėtas pirmai Home Owners' Loan Corporation bonsais. Ir šandien gerų morgičių iš minėtos augščiau 273,075 dolerių sumos pasilieka \$177,075 dolerių suma. Reikia teko forklozuoti 89,000 dolerių nuosavybių.

Dabar palyginkime abiejų čia kalbamų morgičių grupes. Pirma, negu aš užėmiau SLA. Iždininko vietą, į morgičius buvo investuota 275,500 dolerių.

Gerų morgičių šandien iš jų tepaliko tik 61,000 dolerių suma, jei prie jų priskaitysime ir Lietuvos Atstatymo Bendrovės morgičių. Nuo to gi laiko, kai aš tapau SLA. Iždininku, į morgičius SLA. investavo 273,075 dolerių, reikiama, faktinai tokią pat sumą, kaip pirmą kartą. Iš tų teko forklozuoti morgičius 89,000 dolerių sumą. Reikia, **gerų morgičių šiuo laikotarpiu pasirodė 184,075 dolerių suma.**

Toks yra rekordas SLA. pinigų investuotų į morgičius pirma, negu aš tapau SLA. Iždininku, ir nuo to laiko, kuomet aš esu juo. Rekordas kalba pats už save. Tačiau aš nesakau, kad kreditas už šiuos davinius priklauso man vienam.

Bet kodėl tam tikri neva „darbuotojai“ ir „žurnalistas“ išskiria mane iš kitų SLA. Pildomosios Tarybos narių tarpo savo atakoms už tai, kad morgičiai \$89,000 sumoje tapo forklozuoti? Kodėl jie tyli apie forklozavimą morgičių už 212,500 dolerių, kurie tapo paimti, kai aš dar nebuvau SLA. Iždininku? Gal todėl, kad šiuos morgičius paėmė jų draugai ir vienminčiai? Ir kodėl, pagaliaus, tie neva „darbuotojai“ ir „žurnalistas“ mėgina suversti ant manęs kaltę net už savo draugų paimtus morgičius?

Sakysite, tai yra „politika.“ Taip, politika — bet nešvanki; politika žmonių be garbės ir be sąžinės; politika žmonių, kurie vaduojasi obalsiu: „Drabstyk ir

jį purva, vis kas nors prie jo prilips.“

Beje, „Vienybė“ ir kai kurie jos draugai labai susirupinę klausimu, ar mokami yra taksai už tas nuosavybes, į kurias SLA. turi investavęs savo pinigų. Jie mat vaidina rolę didelį Susivienijimo turto dabotojų, sargų. Bet štai kas buvo su pačia Vienybės Bendrove:

Gegužės mėnesio 18 d., 1932 m., aš paprašiau, kad Vienybės Bendrovė, kurios morgičių 25,000 dolerių Susivienijimas turėjo, įrodytų, ar jos morgičiuotos savasties taksai yra sumokėti. Į mano paklausimą Vienybės Bendrovė atsakė tik birželio mėnesio 14 d., 1932 m. Reikia, atsakė vos už kelių dienų prieš įvyksiant Pittsburgho Seimui. Ji prisistatė man takų bilas kaip įrodymą, jog taksai sumokėti. Gerai!

Bet sugrįžęs iš Seimo aš paprašiau laišką į Department of Finance, Bureau of City Collections, New York. Paprašiau man pranešti, ar Vienybės Bendrovės namo taksai yra pilnai sumokėti. Iš atsakymo pasirodė, kad yra didelė suma Vienybės

Klaipėdos Kraštas Ir Vokiečių Propaganda

Kada Aliantai atskyrė Klaipėdos kraštą nuo Vokietijos 1919 metais, kad tą kraštą vėliau atiduoti Lietuvai, tai kaip pirmiau minėta, jie rėmėsi to krašto gyventojų tautybe, pareikšdami kad, „the majority of the population are Lithuanian in origin and language.“ Tai sakydami jie rėmėsi ne Lietuvos statistikos žiniomis, bet vokiečių statistikos oficialiais šaltiniais. Oficialė vokiečių statistika už 1905—1907 m. „Gemeindelexikon für die Provinz Ostpreussen. Auf Grund der Materialien der Volkszählung vom 1. Dezember 1905 Statistisches Landesamt. Berlin. 1907.“ — imant dabartinį administracinį Klaipėdos krašto padalinimą, rodo:

Klaipėdos mieste:	
lietuviškai kalbančių 3,993	arba 13,9%
vokiškai kalbančių 24,086	iš viso gyventojų 30,052
Klaipėdos apskrityje:	
lietuviškai kalbančių 22,286	arba 72,5%
vokiškai kalbančių 7,904	iš viso gyventojų 30,966
Šilutės apskrityje:	
lietuviškai kalbančių 21,841	arba 59,2%
vokiškai kalbančių 14,358	iš viso gyventojų 37,496
Pagėgių apskrityje:	
lietuviškai kalbančių 19,946	arba 49,3%
vokiškai kalbančių 20,595	iš viso gyventojų 41,956
Visame Klaipėdos krašte:	
lietuviškai kalbančių 68,076	vokiškai kalbančių 66,943
iš viso gyventojų 139,770	

Betgi vokiečių evengalikų parapijinis Almanakas 1912 metų parodo, kad visame krašte buta 139,605 gyventojų evengalikų, jų tarpe lietuviškai kalbančių 72,110 arba 51,7%.

Tos vokiškos skaitlinės parodo, betgi tik „lietuviškai kalbančių“. Bet rasiniai imant, lietuvių skaitlius neabejotinai buvo didesnis, nes originaliai lietuviškas Klaipėdos kraštas nuo XIII amžiaus buvo vokiško ordeno užkariautas ir per kelus šimtmečius buvo vokiškintamas.

Dabartinis rasinis Klaipėdos krašto sąstatas yra žymiai pasikeitęs, nes dėl Klaipėdos at-

bės Bendrovės namo ir vandens užvilkty ir neužmokėtų takų. Galų gale, Susivienijimas, forklozuodamas „Vienybės“ Bendrovės namą, turėjo jį jos užvilkintų takų užmokėti \$3,598.40. Tai ve kokie „dabotojai“ Susivienijimo turto nuo pragaisties yra „Vienybė“ ir kai kurie jos draugai.

Dabar žodis, kitas apie tai, kokių būdu mokėjimas takų prižiūrime. Du kartu per metus, butent metų pradžioje ir vidurvasary, reikalaujama, kad visi namų savininkai, kurių morgičius SLA. turi, įrodytų, jogei jų nuosavybių taksai yra sumokėti. Pradžioje turėjau nemažai bėdos, kol gaudavau reikiamus įrodymus. SLA. nariai skolininkai manydavo, kad tai yra tik mano asmeniškai užsišpyrimas, kaip jie sakydavo, „mandrybės“ rodymas. Nes, mat, aš reikalavau to, ko pirm manęs nereikala. Tačiau dabar skolininkai pradėjo suprasti reikalą, ir jau nebėra didelio sunkumo gauti įrodymus, jogei taksai yra sumokėti ar nesumokėti. Jei kuris skolininkas mano prašymo neišpildo, tai man prisiema kreiptis į jo gyvenamos vietos valdiškas įstaigas ir iš ten gauti reikiamų informacijų.

Klaipėdos Kraštas Ir Vokiečių Propaganda

skyrimo nuo Vokietijos, daugelis vokiečių apleido tą kraštą, o lietuviškas elementas padidėjo naujai ten apsigyvenusiais lietuviams, kurių tarpe randasi ir iš Amerikos grįžusių.

Sulig Lietuvos oficialės 1925 m. statistikos: visame Klaipėdos krašte gyventojų buvo 141,645, jų tarpe lietuvių 50,8%, vokiečių 43,8%, visų kitų 5,4%. Gi 1932 metais, pilietybės optacijai pasibaigus, lietuvių skaitlius, imant etnografiškai, pakilo iki 58%, o vokiečių sumažėjo iki 38%, o ne pakilo iki 90%, kaip kad vokiečiai tvirtina. Yra betgi tiesa, kad vokiečiai pirmuose keturiuose turėjo savo šalininkų didumą: iš 29 legislūros atstovų vokiečių partijos laimėjo 19 vietų, lietuvių tautinė grupė gavo tik 5 vietas. Bet tai dar nereikia, kad tie 19 atstovai buvo tikri vokiečiai; jų tarpe buvo keletas lietuvių, kurie turėjo savo išrovavimais ejo su vokiečiais. Kai iki šiol vokiečių kandidatai laimėdavo rinkimuose, tai yra tam daug priežasčių: grąsinimai iš Berlyno, smarkiausia atvira ir slapta agitacija nežinia keno lėšomis, Klaipėdos ukininkų įsikolinimas Vokietijos bankams, — yra svarbiausios vokiečių laimėjimo priežastys.

Kas dėl vokiečių propagandos įtarimo, buk Lietuva neteisėtai eliminavus tulą vokiečių rinkikų skaitlių ir importavus lietuvių balsuotojų iš Didžiosios Lietuvos, tai tas yra grynas prasiimanymas. Lietuvos vyriausybė davė oficialų užtikrinimą Klaipėdos konvencijos signatarams (Anglijai, Francijai ir Italijai), kad Lietuva griežtai dabos, kad rinkimai įvyktų sulig Klaipėdos konvencijos nuostatų.

Seniau paskelbtas rinkimų įstatymų pakeitimas, kad organizacijos nariai, respublikos teismo rasti kaltais konspiravę prieš Lietuvos teritorijos neliečiamybę, negali būti renkami atstovais, yra visame pasaulyje praktikuojamas dalykas. Tas rinkimų patvarkymas liečia tik mažą asmenų grupę, kuri buvo gavusi neteisėtai Lietuvos pilietybės pripažinimą ar turėjo ryšį su Neumano ir Sasso by-

Amerikos Lietuviai Ir Lietuvos Aspiracijos

Paskaita I-jam Pasaulio Lietuvių Kongresui, įvykusiam 1935 m. Rugpjūčio Mėnesio 11—17 dd. Kaune.

(Tąsa)

Juk ne paslaptis gerbiamiems kongreso dalyviams, kad vos mūsų visų tėvynėje-lizde pasireiškia naujas judėjimas, nauja kryptis ar partija, tuoj, žiūrėk, artimiausioj lietuvių kolonijoje — o dažnai pasiekia ir tolimiausias — užsieny, jau tie pat vėjai pradeda pusti; senosios grupės, o dažniausiai jų atkaklus vadai neužsileidžia, ir peštynėms galo neberasi (dažnai net vietos politines policijas provokuojant ir panašius kitus negarbingus būdus panaudojant). O juk ir jie visi lietuviams dedasi. Dar blogiau, kad kuri nors grupė, draugija, ar net paskiri asmenys, patekę Lietuvos vadovybei opozicijoje, pralenkia ir pačios Lietuvos opoziciją; mat, jiems toje srityje veikti nieks neuždraus — jei tik pinigų ir žmonių turi. Jiems nelieka jokios tautinės šventybės.

Užsienio lietuviai dauguma dabar pergyvena poaušrinį laikotarpį, kai, stengiantis visiška atskratyti prisiplakusiais lenkais, ieškota įvairių kelių ir būdų tautai atgaivinti. Tokius besigrabančius tautiečius gali pavadėti savu keliu tik sisteminė, jų aplinkyboms pritaikinta, tautinę kultūrą kelianti ir gyvendinanti veikla. Tos veiklos keliu toliausiai turi būti nuėjusi dauguma — pirmoje eilėje laisvoji Lietuvos šalis.

Taigi, pirmoje eilėje mūsų tautos židiny — Lietuva turi būti tas prožektorius, kuris nušviestų savo pavyzdžiu visus lietuvių tautos sunus ir dukteris; turi būti tas veidrodis, kuriame kiekvienas užsienio lietuvis matytų save, kuo jis dar panašus ir kuo jau skiriasi nuo savo tautos kamieno. Tiesa, tai sunkesnis kelias tautinei ekspansijai už tankų, orlaivų ekspansiją, bet jis mūsų tautai vienintelis. Nebe pirmą kartą šiandien ir kalbama apie tą tautinę kultūrą, bet kalbėti, tai dar nereikia daryti; ogi palaidai veikti, vieniams stant, kitiems griauinant, nesu- jungus visų tautos jėgų į tą darbą, be plano, be sistemos, tai taip pat darbas be tikrų garantijų. Be to, kol mūsų net laisvosios tautos ne visi sunęd dar pilnai susipratę, be tautinės savigarbos, tol sunku kalbėti apie sistemingą tautinės kultūros ir savų tradicijų ugdymą. Čia ir yra anos ankščiau minėtos kliutys, kurias turime neatdėliojant nugalėti. Antai, Kaune ir jau net provincijos didesniuose miestuose plinta „kauniškų“ akcentas, kuris gana ne lietuviškai skamba; tai esą kauniškumo, atseit poniškumo žymė. Arba, aigi lietuviški vaikų vardai: Janulka, Lalka, Danekka? Tegu negirdi šito bent mūsų uždemarkinio lietuvių, kuriems ne nuo šiandien perša-

los pasekomis. Jei dėl to kiltų tarpe interesuotų valstybių nuomonių skirtumas, tai, einant esančiomis sutartimis, klausimas būtų sprendžiamas Tarptautinio Teismo Tribunole.

Lietuvai Klaipėdos rinkimai yra svarbūs ne tam, kad „parodyti“, jog Klaipėdos kraštas yra lietuviškas, bet ypač tam, kad nuraminti tą kraštui kenksmingą įtampą, susidarę dėl svetimos propagandos.

Lietuvos žmogus.

Ad. Raulinaitis.

mas „charakter obyvatelski“. Tai neugdo mūsų kalbos ir tautinės kultūros. Tos ir panašios, vadinamos, smulkmenos kaip tik parodo stoką net tautinio susipratimo, ypač stoką tautinės savigarbos, be kurios sunku prigdyti bent kokią žodžių ar darbų sėjamą tautinę kultūrą. O iš kur gi, ar vėl iš šiaudinės pastogės sulauksime tos tautinės kultūros?..

Tik susipratusioje su tautine savigarba tautoje gali kurtis ir prigyti tautinė kultūra, o tautiškai kultūringą tautą lydi ir savos pastovios tradicijos, tartum tautinė civilizacija arba nacionalizacija, kuri jau pati gyvena tautoje ir persiduoda į tolimiausias jos diasporas, išblaškytas po visą pasaulį.

Susipratusi tauta, anot Vyduono, sau tauta — sau žmonės, pakilą tautine kultūra tik tuomet, kai jos vadų tas darbas varomas sistemingai ir vienin- gai. Lietuvių tauta turi dar daug, labai daug šaltinių tai tautinei gyvybei semti. Jei mūsų tautos broliai, latviai, daug ilgiau už mus vergavę, suspēja parinkti savo tautinių žymių — tautinės kultūros pradų įvairiose srityse net iš folkloro (ekonomiką, teisę) bei įvairių sve- timų archyvų, tai kodėl mes negalime tų pradų surasti iš savo gražios istorijos. O kur muti nuėjusi dauguma — pirmoje eilėje laisvoji Lietuvos šalis.

Mūsų teatras taip pat jau išgyvena „samanotos bazužės“ epochą, bet dar toli gražu, kad pakankamai turėtume ką sava, kultūringą, džiaugsmingą parodyti pasauliui ir pasiulyti užsienio lietuviams. Apagallėtina, kad ta naujoji dramaturgija (nebe išimčių) reikiškia daugiau per moderniško ištvirkimo pavyzdžius, negu per dabartinio ir busimo lietuviško gyvenimo tokius pavyzdžius, kurie nu- pateiktų kurybiškai, entuziastingai. Antraip, esą negyvenimiška... Ir čia reiktų turėti tinkamą aspiracijų.

Ne mažiau stoka moderniškai lietuviškų dainų (ne dainuokų), lietuviškų melodijų. Pasigailėjime tų nuvalkiotų „samanotų bazužių“ (verstinių), „vargų vargelių“, kurie tik istorijai nuvaizduoti tetinka. Netikinkim pasaulio, o ypač užsienio lietuvių, kad Lietuva vis dar baudžiavą tebeina, o namų stogai samanomis želia. Net bažnytinės lietuviškos melodijos giesmės, — kaip seniau ir vietomis net dabar lietuviška maldaknygė, — ypatingos vertės turėtų tautiškumui ugdyti. Antai, senelis, senelė, iš Lietuvos senai išvykęs, apsiaverkia A. Strazdelio, „Pulkim ant kelių“ išgirdęs. Ir

man pačiam, važinėjant po Vilniaus ir Seinų lenkų pavergtų lietuviškų kraštus, viename bažnytkaimy išspaudė ašaras lietuviškos melodijos giesmė, gražiai lietuviško choro giedama, trispalvėms bažnytinėms vėliavoms, juostoms apkabinėtomis, plevėsuojant. Daugiau

mums poetų Strazdelių, Baranaukų, Maironį ir kompozitorių Brazilų lietuviškumui katalikų bažnyčioje ugdyti, daugiau ir sistemingo rupestingumo tuo! Atpuls reikalas svajoti kam nors ir tautinę bažnyčią steigti.

(Užbaiga bus)

T. M. D-ja ir „Pasaulio Istorijos“ III Tomas

Iš Amerikos mane pasiekė žinios, jog ten kalbama, buk aš, gavęs už mano išverstą H. G. Wells „Pasaulio Istoriją“ visą honorarą iš T. M. Dr-jos, III to veikalo tomą pardavęs dar ir Kultūros Dr-jai Lietuvoje, tuo būdu neteisėtai pasipel- nęs ir nuskriaudęs Tėvynės Mylėtojų Draugiją.

Šiuo skubu pranešti Amerikos lietuvių visuomenei ir ypač T. M. D-jos nariams žemiau išdėstyti faktus, kurie parodys, jog panašioms kalboms nėra jokio pagrindo.

1. — Mano sutartyje su T. M. Dr-ja, kurią galima patikrinti Dr-jos archyvuose, pasakyta, kad T. M. Dr-ja privalo išspausdinti „Pasaulio Istoriją“ ne vėliau 1926 metų ir jei ligi to laiko neišspausdins, tai Dr-ja sumoka vertėjui visą honorarą, ir rankraštis tokiam atsitikime lieka vertėjo nuosavybe.

2. — Kadangi T. M. Dr-ja to sutarties punkto neišpildė ir kadangi nebuvo vilties, kad ji būtų galėjusi jį išpildyti, tad aš, Kultūros Dr-jos Šiauliuose prašomas, sutikau pervesti jai III tomo išleidimo teises. Nors, einant nurodytu sutarties punktu, nebuvo jokio reikalo atsi- dūnojamės? Laikas daugiau pasirūpinti lietuviškoms melodijoms moderniškai sukomponuoti muzikos, lietuviškų šokių; įgroti tai plokštelėse, kuo galėtų ir Lietuva ir užsienio lietuvių pasireikšti bei pasinau- doti. Lietuviška filma su lietuviškais papročiais, su kaimiečių ir inteligentų pavyzdžio lietuviško gyvenimo papročiais, užsienio lietuviams tikras pro- žektorius būtų.

Laimingi esame lietuviškos krypties tapyboje, tik mokėkime ir pasirūpinkime ją vertinti ir populiarizuoti. Čia mes pralinkiame visą Pabaltijį ir net konkuruojame, tautiniu atžvilgiu, su Vakarų Europa. (Čiurlionis).

Mūsų teatras taip pat jau išgyvena „samanotos bazužės“ epochą, bet dar toli gražu, kad pakankamai turėtume ką sava, kultūringą, džiaugsmingą parodyti pasauliui ir pasiulyti užsienio lietuviams. Apagallėtina, kad ta naujoji dramaturgija (nebe išimčių) reikiškia daugiau per moderniško ištvirkimo pavyzdžius, negu per dabartinio ir busimo lietuviško gyvenimo tokius pavyzdžius, kurie nu- pateiktų kurybiškai, entuziastingai. Antraip, esą negyvenimiška... Ir čia reiktų turėti tinkamą aspiracijų.

Ne mažiau stoka moderniškai lietuviškų dainų (ne dainuokų), lietuviškų melodijų. Pasigailėjime tų nuvalkiotų „samanotų bazužių“ (verstinių), „vargų vargelių“, kurie tik istorijai nuvaizduoti tetinka. Netikinkim pasaulio, o ypač užsienio lietuvių, kad Lietuva vis dar baudžiavą tebeina, o namų stogai samanomis želia. Net bažnytinės lietuviškos melodijos giesmės, — kaip seniau ir vietomis net dabar lietuviška maldaknygė, — ypatingos vertės turėtų tautiškumui ugdyti. Antai, senelis, senelė, iš Lietuvos senai išvykęs, apsiaverkia A. Strazdelio, „Pulkim ant kelių“ išgirdęs. Ir

man pačiam, važinėjant po Vilniaus ir Seinų lenkų pavergtų lietuviškų kraštus, viename bažnytkaimy išspaudė ašaras lietuviškos melodijos giesmė, gražiai lietuviško choro giedama, trispalvėms bažnytinėms vėliavoms, juostoms apkabinėtomis, plevėsuojant. Daugiau

tuo, kad vis tiek T. M. D-ja negalės išspausdinti III tomo, o palikti jį nespausdintu būtų neprotinga, nes toks vertingas istorijos veiklas, kurio vertimui aš atidaviau visus 4 metų savo vakarus ir šventadienius, būtų nebaigtas.

3. — Kas dėl honoraro — T. M. Dr-ja pilnai sumokėjo man už I ir II tomus. Už III tomą man priklausė 440 dol. Einant sutartim, aš turėjau gauti tą sumą, bet gavau tiktai 200 dol. — vadinasi T. M. Dr-ja dar skolinga man 240 dol. ir tą sumą ji turėtų man sumokėti, einant sutartim, nes sutartį sulaužė T. M. Dr-ja, ne aš.

Kultūros Dr-ja už III tomo rankraštį yra sutikusi mokėti man 10% nuo bruto kainos, kas sudarys 2,500 litų, jei visi to tomo egz. bus išparduoti.

Iš viršuje pasakyto aišku, kad nei man, nei kam nors iš T. M. D-jos buv. valdybos narių negalima primesti to, ką vadiname „swindle“. T. M. D-ja nepajėgė išleisti III tomo, ji pati neišpildė sutarties su vertėju, vertėjas, einant sutartim, turėjo teisę (po 1926 m.) pavesti rankraštį kitiems leidėjams. Honoraro gi atžvilgiu T. M. D-ja dar yra skolinga vertėjui 240 dolerių.

Prašau kitų laikraščių per- spausdinti šį mano paaiškinimą. Tikra pagarba,

V. K. Račkauskas (K. Vairas).

Pašto Dėžutė 375, Kaunas.

Kada Lietuviai Verkė

Lietuviai yra tvirto būdo, kantrūs, atkaklūs ir drąsus. Bet kai kada jis buna ir jautrus — nepaprastai skaudus įvykiai jo sielą giliai paliečia. Kiekvieno žmogaus gyvenime yra ir linksmy ir liudnų dienų. Labai retai kada ateina liudna konkuruojame, tautiniu atžvilgiu, su Vakarų Europa. (Čiurlionis).

Mūsų teatras taip pat jau išgyvena „samanotos bazužės“ epochą, bet dar toli gražu, kad pakankamai turėtume ką sava, kultūringą, džiaugsmingą parodyti pasauliui ir pasiulyti užsienio lietuviams. Apagallėtina, kad ta naujoji dramaturgija (nebe išimčių) reikiškia daugiau per moderniško ištvirkimo pavyzdžius, negu per dabartinio ir busimo lietuviško gyvenimo tokius pavyzdžius, kurie nu- pateiktų kurybiškai, entuziastingai. Antraip, esą negyvenimiška... Ir čia reiktų turėti tinkamą aspiracijų.

Ne mažiau stoka moderniškai lietuviškų dainų (ne dainuokų), lietuviškų melodijų. Pasigailėjime tų nuvalkiotų „samanotų bazužių“ (verstinių), „vargų vargelių“, kurie tik istorijai nuvaizduoti tetinka. Netikinkim pasaulio, o ypač užsienio lietuvių, kad Lietuva vis dar baudžiavą tebeina, o namų stogai samanomis želia. Net bažnytinės lietuviškos melodijos giesmės, — kaip seniau ir vietomis net dabar lietuviška maldaknygė, — ypatingos vertės turėtų tautiškumui ugdyti. Antai, senelis, senelė, iš Lietuvos senai išvykęs, apsiaverkia A. Strazdelio, „Pulkim ant kelių“ išgirdęs. Ir

mūsų tautai. Poezija apie Lietuvą. Skridimo rėmėjai. Knyga labai įdomi ir turtinga. Be to, ji išleista labdarybės tikslu. Padengus knygos išlaidas, pelnas skiriamas Chicagoje statomam Dariaus ir Girėno paminklui. Tie, kurie norės įsigyti šią įdomią knygą, prisidės dar ir prie kilnaus tikslo.“

Lietuvos Ukinkas gegužės 16 d. taip nurodė: „Tai įdomi ir brangi lietuviams knyga, nes joje smulkiai aprašytas mūsų didvyrių lakunų gyvenimas ir jų neužmirštamas žygis. Per visus 380 puslapių knygos kiekviena eilutė įdomi. Knyga gražiai išleista Amerikoje, gaunama ir Lietuvos knygynuose.“

Taip augstai įvertinta ir branginama knyga-albumas galima įsigyti „Tėvynės“ knygynė, už \$1.50, o siunčiant paštu už \$1.65.

ŽYMAI DAUGEJA LIETUVIŲ MOKINIŲ VILNIAUS KRAŠTE.

Vilnius, VIII. 31. Elta. — Dziennik Wilenski praneša, kad lietuvių mokyklų organizacijos įteikė mokyklų vadovybei memorandumą dėl lietuviškų mokyklų švenčių, Vilniaus — Trakų ir Braslavos apskrityse atidarymo. Lietuvių memorandume nurodoma, kad paskutiniiais metais padidėjo keturiais šimtais mokyklinio amžiaus lietuvių vaikų skaičius, o lietuvių mokyklų skaičius per tą patį laiką sumažėjo aštuoniomis. Atsižvelgdamas į tai, lietuvių organizacijos prašo leisti atidaryti daugiau lietuviškų mokyklų.

S. L. A. REIKALAI

„bunko parei“, ji randasi patogioje vietoje, todel išanksto manoma, kad nemažai žmonių atsilankys į busiantį parengimą. Ateinančiam susirinkime bus raportuota plačiau apie tą parengimą. Tad visi nariai ir

narės būtinai atsilankykite.

Kuomet nedarbas siauria, nariai ir narės prisibijoję rengti kokį parengimą, sakydavo, kad turėsime nuostolius. Bet moterys mūsų kuopoje nėra tokios baikiškos, jos sako, kad nėra ko laukti perlaug gerų laikų, mes jų vargu sulauksime. Laikas pamėginti rengti kokį nors parengimą, jeigu jis nusiseks, tai galėsime surengti jį ir daugiau. Kuopa nutarė rengti tik vieną parengimą, o moterys sako, kad surengt bent kelis parengimus. Gerai kad pamėginome rengti bent vieną parengimą, jeigu bus pasekmingas, tada galėsime jį surengti ir daugiau.

Yra pas mus nemaža jaunimo, kuris nori šio tokio pasilinksminimo, o yra nemažai ir šiaip suaugusių narių, kurie nori pasilinksinti. Jeigu kuopa nesurengs, tai tokie nueina į kitų surengtus vakarus, mums iš to yra nuostolis.

Korespondentas.

SO. BOSTON, MASS.

Rengiamos Svarbios Prakalbos.

SLA. 188 kp. mėnesinis susirinkimas įvyko spalio 4 d., kurį vedė pirmininkas Rev. B. F. Kubilius. Skaitytas laiškas nuo SLA. Pilgomsios Tarybos SLA. Aukštinio Konkurso reikalavimai — laiškas priimtas vienu balsu.

Sis susirinkimas buvo labai tvarkingas, nes naujas mūsų kuopos pirmininkas moka gerai tvarką vesti. Taigi man išrodo, bus gera dirva prirašymui naujų narių ir nutarta surengti prakalbos. Tuoj tapo išrinkta komisija iš 3 narių ir su pirmininko Rev. B. F. Kubilius pagalba nutarta greitai surengti prakalbas. Komisijon išrinkta prakalbų rengėjais šios ypatos: J. Kučinskas, J. Martin ir Kinkla bei Rev. B. F. Kubilius.

Po susirinkimo komisija pasitarė ir liko nutarta rengti prakalbos Lietuvių žinyčioj, 2 Atlantic St. Prakalbos įvyks sekmadienį, spalio 20 d. Kalbės SLA. Prezidentas adv. F. J. Bagočius ir mūsų kuopos pirmininkas Rev. B. F. Kubilius. Šias prakalbas privalo atsilankyti visi SLA. 188 kuopos nariai ir taip pat jų pareiga pakviesti savo draugus ir pažįstamus atsilankyti į prakalbas, kuriose kiekvienas išgirs nuodugniai išaiškinant naudingumą ir svarbą prigulėti prie didžiausios lietuvių organizacijos.

Ypatingai kiekvienam bus svarbu išgirsti paaiškinimus apie naują SLA. konstituciją, kuri jau atspausdinta ir kurios patvarkymais įvedami nauji apdraudos skyriai. Dabar prie susivienijimo prisirašant jau bus galima paimti net iki \$5,000 apdraudos ir dabar SLA. turi net 9 skyrius apdraudos ir tris skyrius ligoje padėpos. Prie SLA. prigulėti pigiau, negu komercialėse apdraudose kompanijose. Prie SLA. gali prisirašyti jaunuoliai nuo 16 metų amžiaus ir sulaukusieji net 60 metų amžiaus. Į vaikų skyrių jaunuoliai gali įstoti nuo 2 metų amžiaus. Todėl turime pulti kausią progą prirašyti į SLA. savo vaikus. Šia proga meldžiū visus geros valios lietuvius ralytis prie SLA. 188 kuopos.

J. Kučinskas — org.

GREENFIELD, MASS.

SLA. 297 Kuopos Veikimas.

SLA. 297 kuopa laikė savo mėnesinį susirinkimą rugsėjo 8 dieną, kurį atidarė kuopos pirmininkas J. Vaitkus. Buvo daug aptarimų apie mūsų kuopą. Buvo pranešta, kad yra tokių narių, kurie yra kenksmingi mūsų brangiai tautiškai organi-

zacijai, buvo pranešta nusiraminti ir neskelbti blogų prasiimanymų.

Išduotas komiteto raportas iš rinknių, liko gražaus pelno ir buvo galutinai nutarta nupirkti žalią vanaiką del mirusio nario moteries ar vyro, kad ir nepirkti j SLA. tokių šeimų yra. ad moteris priguli prie SLA. vyras ne, yra kad vyras priguli, o moteris ne, bet gėlių ainikas bus perkamas visiems. Nutarta rengti didelį teatrą — šokiai, kurie įvyks spalio 19 dieną. Bus labai didelė programa ir rengiamasi prirašyti prie uopos daug naujų narių pradejus Aukštiniam Konkursoi.

Pranešimas Apie Parengimą.

SLA. 297 kp. rengia didelį teatrą ir šokius, kurie įvyks spalio mėnesio 19 dieną. Bus lošiamas veiklas „Nekandūnos, tai kask plyta“, prie to dar visoki pamarginimai. Artistai atvažiuoja iš kitų miestų, visi jaunuoliai gabiai savo roles lošia. Gros Radio Orkestras, kurį nesykj visi girdėjome grojant iš stoties WHDH Postone, lietuviškai ir angliškai. Bus duodamos dovanos prie įėjimo tikietų — sudabris setas, kas laimingas bus, tas gaus dovanas. Taip pat bus duodamos dovanos seniausiems jauniausiems šokėjams, taip gi ir gražiausiai porelei jaunuolių šioj svetainėj.

Nepamirškite, mūsų kuopa turi leidimą parduoti alų, o lietuviškas Cremo alus labai garsus. Kviečiame visus brangius lietuvius ir lietuvaite dalyvauti mūsų šiame didžiausiame parengime. Turėsite labai smagų laiką ir paremsite mūsų didžiulį parengimą. Mes laukiame svečių ir stengsimės jus užganėdinti.

A. Dėdinas.

Nedirbančio Jaunimo Problema

Nesenai prezidentas Rooseveltas išleido įsakymą įsteigti Tautišką Jaunimo Administraciją. Administracijos užduotis bus aprūpinti industriališką lavinimą, pašelpinius darbus ir progas toliaus testti mokslus. Bet šitas darbas liečia tik šios šalies jaunuolius, apie 500,000 visoje šaly.

Sulig šito programo apie 100,000 vaikų ir mergaičių, virš 16 metų amžiaus, kurie negali lankyti augštesnes mokyklas del neturėjimo pinigų keliavimo išlaidoms, pragyvenimui ir kitiems reikalingumams gaus \$6.00 į mėnesį.

Nedirbantieji užbaigę augštesnes mokyklas, mažiau 25 metų amžiaus, kurie nori lankyti kolegiją — gaus pinigiską pašelpą iš \$15.00 į mėnesį. Šita pagalba bus duota 120,000 jaunuolių.

Parinkti jaunieji bus išlaivinti tarnauti valdžios tarnyboje. Svarbu surasti darbus tiems, kurie užbaigę kolegijas arba mokslus 1935 m. Tūkstančiai tokių, kurie užbaigę mokyklą negali rasti darbų, gaus progą sugrįžti prie mokslo del specialiu kursu.

Net 150,000 jaunųjų gaus pašelpinių darbų ir vėl tiek daug galės išsimokyti amatai industrijoje.

Aubrey Williams, Federal Emergency Relief Administrator administracijos pagalbininkas bus direktoriumi Tautiško Jaunimo Administracijos, o panelė Josephine Rocke, Izdo Sekretoriaus pagalbininkė, bus galva administracijos egzektivyvio komiteto. „Jaunimo Sky-

riai“ bus įsteigti kiekvienoje valstijoje. Skyriaus galva bus valstijos Patarijamas Komitetas, kuris susidės iš darbo, biznio, agrikultūros, apšvietos ir jaunimo atstovų. Prezidentas Rooseveltas nori, kad pats jaunimas turėtų sprendžiamą balsą visame tame klausime.

Visas programą veiks per metus. Prezidentas tam tikslui paskirdamas \$50,000,000 pasakė: „Pripažintas faktas, kad kuomet vėl prasidės normališkas bizny veikimas ir kuomet bus progų del privatiško darbo tai šita nedirbančio jaunimo problema bus išrišta. Bet mes dabar priversti del to ką nors daryti. Jie privalo turėti savo progas mokyklose ir progas prie darbų.“

Planas reikalauja mobilizavimą valstiškų, industriališkių, komerciališkių, agrikulturiškų ir apšvietos spėkų, kad aprūpinus darbu ir teikti kitą praktišką pagalbą nedirbančiam jaunimui.

FLIS.

Užsiregistravę Kp. Organizatoriai

13 KUOPOS —

A. J. Banišauskas,
Box 61,
Marlin, Pa.

17 KUOPOS —

J. Mickevičius,
146 Ames St.,
Montello, Mass.

35 KUOPOS —

J. Stankevičius,
118 Grove St.,
Wilkes Barre, Pa.

40 KUOPOS —

J. Virbickas,
124 Moultrie St.,
Pittsburgh, Pa.

50 KUOPOS —

A. Lėpa,
51 Emma St.,
Binghamton, N. Y.

125 KUOPOS —

A. Tamelis,
205 S. 29-th Ave.,
Bellwood, Ill.

M. Šeštakas,

1323 N. 35-th Ave.,
Melrose Park, Ill.

188 KUOPOS —

J. Kučinskas,
322 Dorchester, St.,
So. Boston, Mass.

207 KUOPOS —

J. Tvaronaitis,
34 Spruce St.,
So. Manchester, Conn.

212 KUOPOS —

A. Pakšys,
1922 — 45-th St.,
Kenosha, Wis.

214 KUOPOS —

V. Domaševičius,
4630 Kossuth Ave.,
St. Louis, Mo.

226 KUOPOS —

K. Čepulevičius,
1408 N. Latrobe Ave.,
Chicago, Ill.

238 KUOPOS —

J. Puidā,
3614 So. Seeley Ave.,
Chicago, Ill.

262 KUOPOS —

J. Mačiulis,
906 Prescott St.,
Waukegan, Ill.

273 KUOPOS —

D. Preidienė,
638 Plummer St.,
Hammond, Ind.

284 KUOPOS —

J. Vaitkus,
1709 W. 15-th Ave.,
Gary, Ind.

297 KUOPOS —

A. Dėdinas,
55 Mill St.,
Greenfield, Mass.

342 KUOPOS —

K. Dibulskis,
331 N. 9-th St.,
Easton, Pa.

352 KUOPOS —

V. Budvidis,
4094 — 9-th St.,
Ecorse, Mich.

Aukštinio Konkurso Vajaus Generaliai Organizatoriai

1-MO NEW YORK-NEW JERSEY RAJONO:

V. Matusevičius,
390 Lorimer St.,
Brooklyn, N. Y.

2-RO CONNECTICUT RAJONO:

A. J. Birieta,
8 No. Fairfield St.,
So. Manchester, Conn.

3-ČIO MASSACHUSETTS RAJONO:

Adolf Nemaksy,
414 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

5-TO WILKES BARRE RAJONO:

M. A. Raginskas,
291 Phillips Ave.,
Wilkes Barre, Pa.

8-TO PITTSBURGHO RAJONO:

St. Bakanas,
2404 Charles St.,
N. S. Pittsburgh, Pa.

9-TO CLEVELAND RAJONO:

J. Jarus,
8813 Empire Ave.,
Cleveland, Ohio.

13-TO PIETINIO ILLINOIS RAJONO:

J. V. Klastaitis,
4066 Westminster Place,
St. Louis, Mo.

Viršminėtų Rajonų kuopų organizatoriai visomis informacijomis lai kreipiasi prie savo Rajono Gen. Organizatorių.

Kitų Rajonų organizatoriai ir antrašai bus paskelbti tuoj, kaip Aukš. Konkurso Vajaus Komisija juos užgirs.

Kuopų Susirinkimai

Esplan-Pittsburgh, Pa. SLA. 353 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks spalio 13 dieną, 2 val. popietį, pas Kazį Zabiškį, West Carson St. Malonėkite visi nariai ir narės atsilankyti ir užsimokėti užvilktas mėnesines mokeskis. Taigi turime ir kitų svarbių reikalų aptarimui. Atėidami atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 353 kuopos.

D. Sanda — sek.

Saginaw, Mich. SLA. 144 kuopos susirinkimas įvyks spalio 13 d., 2 val. vakare, Jono Kunevičiaus namuose, 2587 Prescott St. Malonėkite visi nariai dalyvauti, nes yra svarbių reikalų aptarimui. Nepamirškite atstovėti savo draugus ir šeimyną prirašyti prie SLA. organizacijos, nes su spalio pirmą dieną prasideda paskelbtas Aukštinis Konkursas ir galėsime pasirinkti apdraudos skyrių kokį tik norėsite. Nauji nariai bus prirašomi nuo 2 metų iki 60 metų amžiaus.

D. Berbylas — sek.

Glen Lyon, Pa. SLA. 24 kuopos susirinkimas įvyks spalio 16 dieną, 7 val. vakare, M. Levulio name, 137 Newport St. Malonėkite visi nariai ir narės atsilankyti, nes turime daug svarbių reikalų aptarimui. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 24 kuopos.

M. Levulis — sek.

Amsterdam, N. Y. SLA. 272 kuopos specialis susirinkimas įvyks spalio 13 d., 1 val. popietį, paprastoj vietoj. Malonėkite visi nariai atsilankyti, nes bus svarstoma mūsų organizacijos Aukštinio Konkurso reikalas. Turime ir kitų svarbių reikalų aptarimui.

J. A. Šunskis — sek.

S. L. A. KALENDORIUS

KUOPŲ BEI APSKRIEČIŲ PARENGIMAI

DETROIT, MICH. — SLA. 200 kuopa rengia pirmą rudeninį linksmą balių su šokiais šeštadienį, spalio 12 d., Rusų Svetainėje, 929 Russell St., pradžia 6 val. vakare. Įžanga tik 15 centų. Bus gera muzika šokiais, taipgi bus visokių gėrimų ir gardžių užkandžių. Širdingai kviečiame visus vietas SLA. kuopų narius ir apylinkės geros valios lietuvius atsilankyti į mūsų parengimą ir linksmai laiką su mumis praleisti. — Kviečia Rengėjai.

NEW KENSINGTON, PA. — SLA. 192 kuopa rengia pirmą linksmą rudeninį balių su prakalbomis šeštadienio vakare, spalio 12 dieną, Slavovų Svetainėje, 1136 4-th Ave., prakalbos prasidės 7 val., o šokiai 8 val. vakare prie geros muzikos. SLA. 192 kuopa kviečia visus vietas ir apylinkės lietuvius ir lietuvaite atsilankyti ir linksmai laiką praleisti. Įžanga tik 25 centai. — Kviečia Rengėjai.

GREENFIELD, MASS. — SLA. 297 kuopa rengia teatrą ir šokius spalio 19 dieną, 1935 metais, 7:30 val. vakare, Knights of Columbus svetainėje, įžanga nuo 25 centų iki 35 centų asmeniui. Kviečiame visus lietuvius lietuvaite dalyvauti šiame mūsų parengime ir linksmai laiką praleisti. Visi atsilakiusieji busite užganėdinti. — Rengėjai.

Sergančių ir Pašelpą Imančių SLA. Narių Surašas

		Pasidavė į pašelpą	
1 Kp., Edwardsville, Pa.	A. Voska, 1	liep. 3—35	87 Kp., So. Omaha, Nebr.
	J. Linkunas, 1	rugs. 17—35	A. Butkienė, 87
	P. Kalinauskas, 1	rugs. 30—35	I. Nevidomskis, 87
7 Kp., Pittston, Pa.	A. Šaltūnienė, 7	birž. 4—35	92 Kp., Courtney, Pa.
	K. Kamandulis, 7	liep. 25—35	P. Nakutis, 92
	J. Valukonis, 7	liep. 27—35	J. Žukauskas, 92
	J. Pasvenskas, 7	rugs. 7—35	94 Kp., Zeigler, Ill.
	M. Kričiūnienė, 7	rugs. 27—35	M. Banis, 94
	A. Kaminskas, 7	rugs. 24—35	S. Paredinis, 94
8 Kp., Meriden, Conn.	T. Pinkėvičius, 8	rugs. 15—35	J. Nemeikša, 94
10 Kp., Philadelphia, Pa.	A. Užumekas, 10	baland. 5—35	100 Kp., Racine, Wis.
11 Kp., Waterbury, Conn.	W. Poška, 11	rugs. 7—35	A. Simenienė, 100
12 Kp., Nanticoke, Pa.	A. Benesunas, 12	geg. 13—35	M. Aginskienė, 100
13 Kp., Minersville, Pa.	P. Juodsnukis, 13	geg. 25—35	102 Kp., Haverhill, Mass.
	C. Donarus, 13	geg. 13—35	J. Aidukonis, 102
14 Kp., Cleveland, Ohio.	T. Ulienė, 14	rugs. 7—35	S. Dziugalevičius, 102
17 Kp., Brockton, Mass.	J. Bartkevičius, 17	geg. 28—35	M. Aidukonis, 102
	S. Stripinis, 17	rugs. 17—35	107 Kp., Philadelphia, Pa.
18 Kp., Westville, Ill.	E. Slajienė, 18	rugs. 14—35	M. Jašmontienė, 107
20 Kp., Union City, Conn.	A. Abramavičius, 20	rugs. 24—35	110 Kp., Plains, Pa.
23 Kp., Shenandoah, Pa.	M. Barauskienė, 23	geg. 27—35	P. Zinkevičienė, 110
	V. Aldinskienė, 23	rugs. 5—35	K. Malinevičius, 110
29 Kp., Westville, Ill.	T. Gudauskas, 29	birž. 6—35	A. Notaitis, 110
	J. Matukas, 29	birž. 27—35	111 Kp., Tuscarora, Pa.
	K. Dvilaitis, 29	liep. 3—35	A. Brazūnas, 111
	A. Gardžiulis, 29	rugs. 12—35	112 Kp., Seattle, Wash.
	J. Valantas, 29	rugs. 12—35	V. Zakovy, 112
	A. Gardžiulis, 29	rugs. 12—35	115 Kp., Wilkes Barre, Pa.
30 Kp., Scranton, Pa.	A. Šimulaukienė, 30	birž. 24—35	J. Jančaras, 115
31 Kp., Lewiston, Me.	L. Banilius, 31	baland. 9—35	116 Kp., Maltby, Pa.
34 Kp., New Britain, Conn.	J. Subačius, 34	rugs. 26—35	M. Virbalas, 116
35 Kp., Wilkes Barre, Pa.	J. Mašnickas, Jr. 35	liep. 29—35	122 Kp., Chicago, Ill.
	A. Gustainis, 35	rugs. 5—35	J. Zubrickas, 122
	J. Gillis, 35	rugs. 28—35	124 Kp., Hartford, Conn.
	E. Pranskevičienė, 35	rugs. 27—35	M. Čalkonienė, 124
36 Kp., Chicago, Ill.	J. Venslovas, 36	rugs. 14—35	E. Bakšinskienė, 124
40 Kp., Pittsburgh, Pa.	J. Pikelis, 40	liep. 24—35	126 Kp., New York, N. Y.
42 Kp., Grand Rapids, Mich.	J. Medvickas, 42	rugs. 18—35	P. Millasius, pav.
	J. Jančaras, 42	rugs. 17—35	E. Leliasienė, 126
43 Kp., So. Boston, Mass.	D. Simanavičius, 43	rugs. 3—35	132 Kp., Seltzer, Pa.
	K. Kontrimienė, 43	rugs. 9—35	M. Daukšis, 132
	L. Končius, 43	rugs. 11—35	133 Kp., So. Milwaukee, Wis.
	J. Astrauskienė, 43	rugs. 3—35	J. Peža, 133
	T. Rubikas, 43	rugs. 4—35	136 Kp., Cleveland, Ohio
46 Kp., Terre Haute, Ind.	A. Žakauskas, 46	liep. 18—35	J. Alekna, 136
50 Kp., Binghamton, N. Y.	K. Jaksevičienė, 50	rugs. 11—35	141 Kp., South Fork, Pa.
51 Kp., Bridgeport, Conn.	A. Kulkaitis, 51	rugs. 16—35	J. Kožičis, 141
57 Kp., Worcester, Mass.	M. Jarusevičienė, 57	birž. 24—35	J. Grabauskienė, 141
	J. Krizevičius, 57	birž. 3—35	142 Kp., New Haven, Conn.
	J. Bagurskas, 57	liep. 25—35	J. Vaitkevičius, 142
	P. Račila, 57	rugs. 23—35	143 Kp., W. Scranton, Pa.
59 Kp., Athens, Ill.	M. Jurkonienė, 59	rugs. 4—35	M. Žaltauskas, 143
63 Kp., Chicago, Ill.	K. Varanias, 63	rugs. 2—35	145 Kp., Byesville, Ohio
64 Kp., Baltimore, Md.	A. Pečiulis, 64	rugs. 22—35	K. Bumbulis, 145
67 Kp., Luzerne, Pa.	A. Muliniolis, 67	rugs. 24—35	A. Jokubauskas, 145
74 Kp., So. Chicago, Ill.	U. Vištartienė, 74	liep. 26—35	146 Kp., Minden, W. Va.
	A. Valančienė, 74	rugs. 12—35	A. Poškus, 146
77 Kp., Rockford, Ill.	K. Morkunas, 77	rugs. 13—35	155 Kp., Bend, Ill.
	T. Miklas, 77	rugs. 12—35	M. Giraitis, 155
78 Kp., Taylor Springs, Ill.	J. Kudirka, 78	rugs. 21—35	U. Mikalaitienė, 155
82 Kp., Pana, Ill.	K. Butkauskas, 82	rugs. 16—35	158 Kp., Springfield, Ill.
85 Kp., Edwardsville, Pa.	J. Demikis, 85	geg. 15—35	B. Samoskiutė, 158
	A. Kriščiūnienė, 85	rugs. 7—35	M. Janušienė, 158
			B. Stasićienė, 158
			J. Buragas, 158
			159 Kp., Collinsville, Ill.
			A. Prėksaitienė, 159
			161 Kp., Christopher, Ill.
			A. Dambrauskas, 161
			164 Kp., Frackville, Pa.
			V. Grabauskas, 164
			168 Kp., Stamford, Conn.
			A. Akromas, 168
			169 Kp., Ambridge, Pa.
			J. Kinderienė, 169
			173 Kp., Lowell, Mass.
			M. Urbelionienė, 173
			174 Kp., Chicago, Ill.
			N. Kasinskas, 174
			177 Kp., Milwaukee, Wis.
			A. Gikas, 177
			179 Kp., Zeigler, Ill.
			P. Šieška, 179
			A. Monkevicius, 179
			192 Kp., New Kensington, Pa.
			A. Patelunas, 192
			F. Bakšienė, 192
			198 Kp., Akron, Ohio
			V. Vasiliauskienė, 198
			P. Jurgelis, 198
			204 Kp., Tamaqua, Pa.
			R. Matulevičius, 204
			K. Grajauskas, 204
			205 Kp., Schenectady, N. Y.
			K. Žukauskienė, 205
			206 Kp., Ledford, Ill.
			F. Bruzas, 206
			208 Kp., Chicago, Ill.
			V. Lemont, 208
			210 Kp., Williamstown, Pa.
			M. Brauman, 210
			S. Benulis, 210
			P. Runta, 210

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

NEWARK, N. J.

Sekmingos Prakalbos.

Rugsėjo 20 d., Lietuvių Salėje, įvyko įdomios ir svarbios prakalbos Klaipėdos ir Pasaulio Lietuvių Kongreso reikalais. Kalbėtojai buvo kiti tik iš Lietuvos parvykę „Dirvos“ redaktorius K. S. Karpis, „Sandaros“ atstovas P. Pivariūnas iš Pittsburgh, Pa., Amerikon atvykęs prof. kan. F. Kemešis ir pirmiau iš kongreso grįžę vietiniai p. A. S. Trečiokas ir „Tėvynės“ redaktorius S. E. Vitaitis, taipgi kalbėjo Klaipėdos reikalais ir „Vienybės“ redaktorius J. Tysliava. Visi kalbėtojai labai įdomiai paaiškino Pasaulio Lietuvių Kongreso eigą ir nutarimus, bei papasakojo savo įspūdžius iš Lietuvos parsivežtus, pagaliau įdomiai ir pilnai nušviestas ir Klaipėdos klausimas, kurio Vokietijos hitlerininkai tiek daug pikto trukdė visame pasaulyje sukėlė. Prakalboms pirmininkavo ir gražiai tvarką vedė mūsų jaunas ir gabus adv. Paulauskas.

Pabaigoje prakalbų SLA. Sekretorius Dr. M. J. Vinikas perskaitė trumpą rezoliuciją — padėką Anglijai, Prancijai ir Italijai už pareiktą Lietuvai pasitikėjimą Klaipėdos seimelio rinkimų reikalu ir už pastabą Hitleriui, kad jis nepamatuosit puola Lietuvą. Rezoliuciją susirinkimas vienbalsiai priėmė, kuri kablegramomis pasiūsta minėtom valstybėms. Prakalbos baigtos Lietuvos Himnu.

Kiek teko pastebėti, tai susirinkusioji gana skaitlinga publika buvo patenkinta prakalbomis.

Po prakalbų įvyko šventinėse ponia Trečiokų namuose veisės svečiams ir vietos veikėjams. Ponia Trečiokienė svečius pavaišino skaniais užkandžiais, o p. Trečiokas „pačestavo“ jo parvežtu iš Lietuvos krupniku. Netik maloniai ir liksmai vakarėlis praleista, bet kartu ir pasikalbėta svarbiais visuomeniniais reikalais, ypač daug tartasi apie įkurtą Amerikos lietuvių laikraštinių organizacijų.

Koresp.

BOSTON, MASS.

Artistės Onos Kubilienės Pasirodymas Boston Common Parke.

Rugsėjo 29 d. popietį, Ona Kubilienė dainavo Boston Common sode. Šios iškilmės buvo surengtos metodistų paminėjimui 300 metų sukurtyvių, kaip jie gyvyje Massachusetts valstijoje. Į šias iškilmes suplaukė tūkstančiai žmonių įvairių tautų ir įvairių pažiūrų, kurių tarpe buvo ir nemažas burys lietuvių.

Lygiai 3-čią val. popietį programą pradėjo Bostono Benas, sugrodamas kelis kurinius. Po kelių kalbėtojų, profesorius Knotts perstatė Oną Kubilienę, sakdamas: „At this time madam Ona Kubilius will sing“. Pirmą dainą Ona Kubilienė su dainavo angliškai labai gražiai. Tada vėl koks tai garsus kalbėtojas prakalbėjo. Kitą kartą O. Kubilienė pakviesta sudainuoti „Bakužė“ — Simkuso. Dainininkės balsas plaukia per visą parką virš visos minios žmonių. Jos balsas gražus, jaundantis ir labai, labai stiprus. Aš prisiminęs, kad Klaipėdoje yra rinkimai tą pačią dieną, kada mūsų Kubilienė dainuoja „Bakužė“ amerikonom, net apsisiverčiau iš to džiaugsmo ir sau pamislinau: lai suvirpa bangos ir nuneša Onos Kubilienės balsą į Klaipėdą mūsų broliams

lietuviams ir duoda jiems stiprumo nugalėti savo priešus rinkimuose.

Kubilienė šiose iškilmėse padarė lietuviams didelę garbę, nes visur buvo girdėti publikoj šnekant: „What a wonderful singer, what a beautiful voice. I hope she will sing again“. Ponia Kubilienė buvo apsirėngusi lietuviškom kostiume ir turėjo galvą susirišusi su siaurute lietuviška vėliava, atrodė nuo „Band Stand“ labai gražiai, anot amerikonių: „She looks like angel“.

Šiose iškilmėse dalyvavo ir garsūs amerikonių dainininkas James Houghton, bet visi, kurie ten dalyvavome, žinome, kad daugiausiai aplovismentų nunešė „Bakužė“. Taip, Ona Kubilienė sužavėjo žmones. P. Minikienė Kubilienei akompanavo, ji yra tikra pianistė ir mums, lietuviams, brangi kaip tolia. Labai daug lietuvių matėsi publikoj su lietuviškom vėliavomis ant krutinių. Visas programos buvo perduotas per radio, rečos Columbia Broadcasting sistema. V. Balsys.

HARTFORD, CONN.

Lietuvių Diena Gerai Pavyko.

Rugsėjo 27 d. vakare įvyko Lietuvių Diena paminėjime 300 metų Conn. valstijos įsikurimo. Programas atsiuvo State Theatre. Žmonių prisirinko virš 3,000, visi su įdomumu sekė programą ir pareiškė daug simpatijų lietuviams už pasidarbavimą šiame minėjime. Amerikoniškas vietinis laikraštis „Hartford Times“, gražiai aprašė visą programą pagirdamas dainininkus, šokėjus ir muzikantus.

Programą atidarė aldermanas Frank C. Tindale, pasveikindamas publiką ir pasakydamas trumpą prakalbėlę bei pabrėždamas tos dienos prasmę ir paskiau perstatė Dr. M. V. Mikolajin programą vedėju. Pirmoje dalyje dainavo Šventos Cielijos choras. Merginos lietuviškais rubais apsirėdę, ant galvų užsirėdę trispalvius kaspinus, o vyrai buvo vienmarškiniai, p. V. Burduiui vadovaujant sudainavo 8 lietuviškas dainas, kurios susilaukė daug aplovismentų. Paskiau dainavo solistai: Ona Katkauskaitė, kuri buvo apsirėdžiusi Birute — lietuviškais rubais su rutų vainiku ant galvos; p. ir p. Sintautai bei ponia Šimanskienė, kurie visi buvo apdovanoti griausmingais rankų plojimais, turėjo sugrįžti į sceną kelis kartus.

Antra dalis programos susidėjo iš lietuviškų šokių. Mergaitės apsirėdžiusios tautiškais rūdais, ant galvų su rutų vainikais, o vaikinai baltais marškiniais, juodoms kelnėms, su lietuviškomis juostomis susijuosę, pašoko keturis šokius: Noriu miego, Suktinį, Labas rytas jums ir Blezdingėlę. Žiūrėtojai buvo labai patenkinti.

Paskutinė daly buvo pastatyta operetė „Birutė“, Miko Petrausko parašyta. Perstatymas buvo geras ir publikai labai patiko. Programas užsiėmė Lietuvos ir Amerikos himnais.

Už pasidarbavimą padėką priklauso vargonininkui V. Burduiui daug dirbusiam su choru ir šokėjais, moterims rengusioms tautiškus rubus, būtent ponios Mončiūnienė, Kočiūnienė ir Petraitienė, taipgi solistams ir visiems dalyvavusiems tame darbe.

Dar esame užkviesti dalyvauti su dainomis ir šokiais rengiamam teatre spalio 8, 9 ir 10

dienomis, Bushnell Memorial Hall. Kurie įdomiausiai tuo visai atsilankykite.

V. V. S. skyrius rengia paminėjimą spalio 9 d., kuris įvyksta spalio 13 d., Broad St. ir Capitol Ave., pradžią 5 val. popietį. Bus kalbėtojai — kun. J. Ambotas ir p. Čekanauskas, parvykę iš Lietuvos Kongreso ir iš okupuotos Lietuvos, daug svarbių dalykų papasakos. Prašome visus Hartfordo ir apylinkių lietuvius atsilankyti į šį rengimą. A. Sabeika.

NEW BRITAIN, CONN.

Vasaros metu parengimų buvo kas šventadienis. Rengė parapijos, draugijos, kuopos ir susidariusios grupės, kad tik išvažiuoti iš apkrūčio miesto praleisti šventadienį.

Bet vasarai praėjus ir tie praleistieji mėnesiai užsibaigė. Reikės vėl rengtis prie rudeninių parengimų ir kiek man žinoma, tas taip ir bus, nes kiek girdėtis, tai draugijos ir kuopos samdo svetaines ir rengs rudeninius parengimus.

Bet Sąjūdis Lietuvių Draugijų gal bus pirmutinis rudeniniams parengimams, kuris rengia fėrus spalio mėnesyje. Lietuvių svetainėje, Park St. Fėrai prasidės spalio 11 d. ir trauksis kas pėktadienis ir šeštadienis per tris savaites. Likęs pelnas bus skiriamas pagražinimui svetainės. P. P. P.

PITTSBURGH, PA.

Lietuvių Paminėk Vilniaus Gedulo Dieną!

Susipratę, protingi lietuviai kasmet paminė Vilniaus gedulo dieną. Renkasi į masinius susirinkimus, pareiškia protestą pasauliui prieš Lenkijos 1920 m. spalio 9 d. padarytą smurtą prieš Lietuvą, kuriuo atplėšė mūsų tautos sostinę Vilnių.

Šių metų Vilniaus gedulo minėjimą Pittstono Vilniui Vaduoti Sąjungos skyrius rengia kasmedienio vakare, spalio 13 d., 7:30 val. vakare, L. P. Kliubo svetainėje. Kalbės vietinis klebonas kun. J. Kasakaitis, advokatas J. Lopatto ir „Garso“ redaktorius M. Zujus. Dainuos parapijos choras, vadovaujant muz. J. Kudirkai; bus solo ir duetų. Įžanga visiems dykai.

Spalio 9 d. sukanka lygiai 15 metų, kaip lenkai užgrobė Lietuvos sostinę Vilnių. Vilniaus Vaduotės Sąjungos skyrius tuo širdžiai prašo visus susirinkti ir paminėti tą mūsų tautos gedulo dieną.

Vilniui Vaduoti! Sa-gos Skyrius.

GREAT NECK, L. I. N. Y.

Pavykęs Vakarielis.

Amerikos Lietuvių Piliečių Kliubo pastangomis, padedant Lietuvių Radio Valandos vedėjui, p. V. Matusiui, spalio 6 d., Sabenkos salėje surengtas smagus vakarielis, kuriame buvo suvaidinta P. Bajoro trijų veiksmų dramukė „Mano Karžygis“ ir atlikta koncertinė programos dalis. Po programai buvo šokiai.

Dramukę suvaidino tos pačios radio valandos „Birutės“ choro narės: E. Raubaitė, P. Jančiūtė, E. Linkiūtė, E. Ramanauskaitė, J. Šimaitytė, O. Vizgirdaitė ir O. Višniauskaitė. Nors dramukėje yra ir vyriški rolių, bet jas atliko mergaitės, pasirenę vyriškiai. Vaidinimą jaunuolės, kurių amžius nesiekia virš 14 metų amžiaus, atliko labai gerai. Taipgi tos pačios choro narės padainavo keletą dainelių. Žinoma, šiame parengime neapsieita ir be Lietuvių Radio Valandos dviejų „dūrinų“ — V. Bukšnaitis ir K. B. Kraučius — kurie scenoje papasakoja gana išmintingų juo-

ku. Visi programo dalyviai apdovanota dideliais buketais gėlių.

Programą atidarė minimo klubo pirmininkas, p. Vincas Vulfas; o programą vedė p. V. Matusiui, kuris dabar yra paskirtas SLA. pirmo rajono organizatoriumi ir kuris prie tos progos papasakojo ir apie prasidėjusį SLA. didžiulį vajų. Taipgi pirmininkui sutikus, P. Bajoras kiek plačiau pakalbėjo apie Susivienijimą, jo naudą lietuviams, naujai įvedamus Susivienijime skyrius ir vajų, apie kurį taip plačiai visoje Amerikoje dabar kalbama.

Publikos parengime buvo tiek, kad kaip Great Necko lietuvių atsimena ir kaip senai Sabenkos salė užlaikoma, dar tiek daug niekad nebuvo. Žinoma, čia didelis kreditas priklauso Lietuvių Radio Valandos vedėjui, p. Matusiui, kuris šį parengimą gerai išgarsino ir jį sutraukė tokių žmonių, kurie dar pirmą syk Great Necke buvo matomi. Nemaža buvo brooklyniečių ir bronksiečių. Parengimas, todėl, reikia skaityti labai pavykusiu.

Aš Buvau.

DIDŽIOJO NEW YORKO LIETUVIŲ GYVENIMAS

ORGANIZUOJASI LIETUVIAI LAIKRAŠTININKAI.

Spalio 2 d., SLA. Raštiniėje, įvyko New Yorko lietuvių laikraštinių pastatarimas, kuriame dalyvavo 12 asmenų. Susirinkimui pirmininkavo Dr. M. J. Vinikas, sekretoriavo K. J. Paulauskas. Plačiai apkalbėjus ir visiems dalyviams pareiškus savas mintis sutikta, kad būtina yra reikalinga visiems ruošti laikraščių leidėjams, jų redaktoriams ir bendradarbiams suorganizuoti ir Lietuvių Laikraštinių Kliubą, kuris galės suvaidinti gana svarbų vaidmenį Amerikos lietuvių ir Lietuvos gyvenimo klausimuose.

„Tėvynės“ redaktorius p. S. E. Vitaitis, kaip lankęsis Lietuvoje, suteikė daug žinių iš Lietuvos žurnalistų Sąjungos gyvenimo ir aplamai apie spaudos ir laikraštinių padėti Lietuvoje.

Laikinoje valdyboje palikti šio susirinkimo pirmininkas ir sekretorius. Taipgi išrinkta statuto projektą pagaminti komisija, kurioje įėjo: J. Tysliava, V. Tauras ir kun. A. Milukas.

Sekantis susirinkimas, kuriame bus svarstomas ir priimamas komisijos paruoštas statutai, įvyks trečiadienį, spalio 16 d., 1935 m., 5 val. vakare, S. L. A. Raštiniėje, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Pirmame pasitarime dalyvavo šie laikraštinių: J. Baniulis, P. Bajoras, kun. A. Milukas, S. E. Vitaitis, Dr. M. J. Vinikas, M. L. Vasil, F. J. Janukas, J. Tysliava, V. Daukšys, K. J. Paulauskas, J. Siurbas ir V. Tauras.

Kadangi šiame pasitarime kai kurie laikraštinių negalėjo dalyvauti, manome jie visi dalyvaus sekančiame posėdy, kuriame galutinai organizacija bus įkurta. K. J. Paulauskas.

NEUZMIRSKITE SVARBŲ PRAKALBŲ.

SLA. 38 kuopos komisija rengia svarbias prakalbas, kurios įvyks penktadienio vakare, spalio 18 d., Lietuvių Amerikos Piliečių Kliubo salėje, 80 Union Ave., Brooklyne. Šiose prakalbose kalbės senesni iš Lietuvos parvykęs ir Pasaulio Lietuvių Kongrese dalyvavęs „Tėvynės“ redaktorius S. E. Vitaitis, SLA. Prezidentas F. J. Bagočius, SLA. Vice Prezidentas J. K. Mažukina ir SLA.

Iždo Globėjas S. Mockus. Kaip matome kalbės visa eilė kalbėtojų apie Lietuvos reikalus, apie Amerikos lietuvių ir Susivienijimo Lietuvių Amerikoje reikalus.

Kviečiame visus Brooklyno lietuvius nepraleisti šių prakalbų. Kiekvienas lietuvis buvo susidomėjęs Pasaulio Lietuvių Kongresu, taigi dabar bus progos išgirsti apie jį iš vieno jo dalyvių lūpų. Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra svarbiausia Amerikos lietuvių organizacija, taigi ir josios reikalais, josios palaikymu turime domėtis kiekvienas lietuvis ir sužinoti ką ji teikia savo nariams, kokį vaidmenį vaidina mūsų gyvenime, kad ir neprigulinti dar prie Susivienijimo su prastu tai ir prisirašyti prie jo. Apie tai kalbės stambūs Susivienijimo veikėjai ir viršininkai.

Visus nuosirdžiai kviečiame atsilankyti. Įžanga tik 10 centų asmeniui.

Rengimo Komisija.

ATEINA GALINGAS „DIKTATORIUS“.

Juo diktatorių galingesnis, juo įdomesnis. Brooklyno ir apylinkė lietuvių turės progos pamatyti kaip galingas senesniųjų laikų diktatorių susipainiojęs moterišku sijonu nuvirsta nuo savo sosto. Šitą idėją galėsim pamatyti sekmadienį, spalio 20 d., Arcadia didžiulėje salėje, Brooklyne, kuomet gabūs artistai: Vitaitienė, Vasiliauskaitė, Bukšnaitis ir Kraučius suvaids dviejų veiksmų operetę „Diktatorius“.

Juokinesnės ir gražesnės muzika operetės Brooklyno lietuvių scenoje dar niekas nematė ir negirdėjo. Šia proga taip pat dar padainuos lietuviškų dainų apie 200 vaikų choras. Todel patartina visiems ruošti pamatyti „Diktatorių“ vaidinant. Bet, visi atsilankiusieji turės progos smagiai pasirokti erdvioje salėje prie gero orkestro muzikos.

Aš Tikrai Busiu.

VIENINGAI PRIEŠ VOKIETIS.

Vietos lietuvių vėl vieningai buriasi Lietuvai į talką. Kad pastangos susitarti dėl vieningo Vilniaus gedulo minėjimo pradėtos kiek suvėlintai, spalio 9 d. vakare bus trys minėjimai: Apreiškimo parapijos salėje, Klaščiaus salėje ir Dariaus-Gireno Posto ramovėje. Betgi vienoje trijuose parengimuose bus priimtos vienodos rezoliucijos ir bus ty paminėjimo vakarų vedėjų bendrai pasirašytos sujungtų lietuviškų org-jų vardai.

O spalio 13 d. popiet Klaščiaus salėje bus milžiniškas masmingas prieš vokišką imperializmą, rengiamas jungtinai tautininkų organizacijų talloje su ALRK. Federacijos apskritim ir legionieriais. Kalbėti pasižadėjo p. P. Daužvardis, einąs Lietuvos gen. konsulo pareigas, p. H. W. Lielnors, Baltijos Lygos pirmininkas ir pora kitų kalbėtojų.

Visi gausingai dalyvausime trijuose spalio 9 d. mitinguose ir milžiniškame spalio 13 d. masmitingame! Savanoris.

BUVO GRAŽUS KONCERTAS.

Pereitą sekmadienį Klaščiaus salėje buvo p. J. Ginkaus surengtas koncertas. Programą atliko vietos lietuvių jėgos. Pro grama tęsėsi virš tris valandas. Vakaro vedėju pakviestas Vienybės redakcijos narys J. Steponaitis. Po koncerto buvo šokiai, paskui basketbolas, ir vėl šokiai. Šokiams grojo Avizono orkestras. Atsižvelgiant, kad oras buvo labai nepalankus,

žmonių atsilankė vis delto gana daug.

Rep. J.

LANKĖSI SVEČIAI.

Sugrįžę iš Lietuvos „Dirvos“ redaktorius p. K. S. Karpis ir p. P. Pivariūnas iš Pittsburgh, Pa., pirm išvykimo į namus apsilankė ir SLA. Centre bei „Tėvynės“ Redakcijoje. Kartu lankėsi ir žymus SLA. veivėjas p. Jonas Sekys iš Hartford, Conn. Mat pirmadienį, rugsėjo 30 d., įvyko Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjungos valdybos posėdis, tad į New Yorką buvo atvykęs ir p. Sekys. Šia proga maloniai pasidalinta įspūdžiais iš kelionės su kiti grįžusiais iš Lietuvos veikėjais. Pasikalbėta ir įvairiais Amerikos lietuvių gyvenimo reikalais.

GRAŽUS VEDYBINIŲ SUKAKTUVIŲ POKILIS.

Lietuvių visuomeninio ir kultūrinio veikimo nuosirdys rėmėjai, ponai Vincas ir Ona Dulai, spalio 5 d. vakare, savo namuose, 236 E. 28-th St., Flatbush-Brooklyne suruošė savo vedybinio gyvenimo 20 metų sukaktuvių paminėjimą. Pokilis buvo labai gražus, kuriame dalyvavo apie 50 asmenų, ponų Dulų giminių ir draugų.

Šios po 20 metų pasikartojusios „veselijos“ sėdima buvo ponia Zosė Vitaitienė, o svotas buvo ponios Dulienės brolis p. Rinkevičius. Laikė vakarienes, kurią skaniai pagamino ponios Agota Urbonienė ir Marė Didbalienė, sėdima toastmeisterio pareigas einant susirinkusieji išreiškė „jaunavedžiams“ daug širdingų linkėjimų. Taipgi juos ir apdovanojo įvairiomis dovanomis. Kadangi ponai Dulai yra labai malonūs ir nuosirdūs žmonės, tad ir draugų bei prietelių daug turi. Jie gražiai auklėja du sunelius, kurių vienas jau augstesniąją mokyklą eina.

Iš savo pusės irgi linkiu ponams Duliams laimingo gyvenimo ir ateityje, kad jie sulauktų netik sidabrinų, bet ir aukštinų savo bendro šeimyninio gyvenimo sukaktuvių.

Reporteris X.

NUMIRĖ ŽINOMA BROOKLYNIETĖ.

Spalio 1 d., 1935 m., 9:30 val. ryte, po ilgos ligos pasimirė a. a. Eugenija Šertvietienė (Sharry) savo namuose, po No. 244 Irving Ave. Velionė, po tėvais Chlusevičiūtė, paejo iš Vantainių kaimo, Krakių parapijos, Kedainių apskr. Per gyveno Amerikoje apie 24 metus ir visą laiką išgyveno Brooklyne.

Paliko liudėsy savo vyrą Antaną Šertvietį ir tris brolius Amerikoje bei tėvą Juozą Chlusevičių, vieną brolį ir tris sesutes Lietuvoje. Velionė palaidota spalio 5 d. su šventomis mišiomis iš Apreiškimo Panelės Sv. parapijos bažnyčios į Šventos Trejybės kapus, Brooklyne.

Laidojimo apeigomis rūpinosi graborius Antanas Valantiejus. Rep. A. J. V.

Kalendorių IR PAVEIKSLŲ KATALOGAS 1936 M.

SIUNČIAMAS DYKAI. Parašykite paprašydami pas JONAS KERGIEJUS, 652 Broadway, SOUTH BOSTON, MASS.

Nuo Reumatizmo Skausmų Ar Gėlimo

VARKOT KAPO-SALVE

Ši motis yra garantuota ar pinigai grąžinami. Apie Kapo-Salve rezultatus ant pareikalavimo galime prisiginti liudijimus. Geriausia motis nuo ramatų ir kitų skaudulių. Mes patys darom jį ir garantuojam. Prisiunciamas patu reikalaujantiems.

SOOTKOOS DRUG CO., WORCESTER, MASS. VIENINTĖLĖ LIETUVIŠKA VAISTINĖ WORCESTERYJE.

GERA ŽINIA INKSTŲ NE-SVEIKUMUS TURINTIEMS!

Kunigas Jonas Rehmenduoja KI-RETIC. Jei rūgštys inkstuose ir deginant šlapimas prikelia jus iš miego ir sutrukdė pasilgti, išvengkite didesnių kenčių, užsisakydami KI-RETIC Tablets (plyskelių), kaip tiktai yra padarę. Jos išplania lauk nuodus. Nebelieka skandėjimo stėnos, silpnumo puslėje ir gėlimų sarniuose, pacinantiu del inkstų ne veikimo. Tik išpildykite žemiau esantį kuponą ir šlaidie pasiųskite j.

KI-RETIC CO., Dept. T, 529 Hudson St., New York, N. Y. Malonėkite prisiginti dėžutę KI-RETIC tabletes, užmokėsiu laiskanešui \$1.25 kuomet pristatys vaistus.

Vardas
Adresas
Miestas Valst.

Paieškojimas

Paieškau savo vyro Antano Tamašausko iš Paterson, N. J. Jau to mėnesio kaip jis pabėgo nuo manęs su vaiku, vardu Stanisliu, vienuolikos metų amžiaus. Girdėjau, kad jis gyvena Pensylvanijos valstijoje. Jei kas žinotų kur jis randasi, malonėkite man pranešti žemiau paduotu antraš, o gausite to dolerių dovaną.

V. TAMAŠAUSKIENĖ,
37 York Avenue,
PATERSON, N. J.

Paieškojimai

Adomavičius Ignas, kilęs iš Lužickių km., Žemarių v. Trakų apskr. Augustienė-Gabreiviūtė Adelė, gyvenusi Richmond, Hill, L. I. N. Y. Butegenis Juozas, kilęs iš Telšų apskr., gyvenęs Rochester, N. Y. Bagdonavičius Juozas, Amerikon atvykęs iš Odesos.

Bražickas Simonas, kilęs iš Asmenos apskr. Brazilas Juozas ir Aleksandras, bei Andriūnai, Aleksandras ir Raulas, prieš karą gyvenę Bostono apylinkėse.

Iškomieji arba apie juos ką žinantieji, teikis atsiliepti adresu: Consulate General of Lithuania, 46 Fifth Ave., New York, N. Y.

Reumatizmas Sausgėlė

Nesikankykite savąs skausmais, Reumatizmu, Sausgėlę, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukimui, nes skaudėjimai ant patalo paguldo. CAPSICO COMPOUND mostis lengvai prašalina viršminėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siūnia padėkavones pasveikę. Kaina 50c., per pašta 55c. ar dvi už \$1.05. Duktat tvirtinė 75c.

Knyga: „SALTINIS SVEIKATOS“ augalais gydysis, kaina 50c.

JUSTIN KULIS
3599 South Halsted Street,
CHICAGO, ILL.

UŽ LIETUVOS BONUS

Mes mokame augščiausias rinkos kainą. Neparduokite pirm parašymo pas mus.

Kurt H. Schurig & Co.,
50 Broadway, New York.

PAIN-EXPELLER

Sunaikinti Peršalimo Krutinėje reikalaukit visame pasaulyje pagraisusio ANCHOR PAIN-EXPELLERIO kuris suteikia greitą ir tikrą palengvinimą.

RUB IT IN